

Uj Laj

I. „Otthon“ Irók és Hírlapírók köre
ARIA, VII., Erzsébet-körút 9—11.

BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 165 (1311) sz. * Péntek, 1936 július 24

Főmunkatárs:
dr. Gyárfás Elemér

A spanyol fölkelés északról is, délről is szorítja Madridot

Mind sikeresebb a fölkelők előhaladása

Madridból jelentik: A spanyol fölkelők előnyomulása Madrid ellen tovább tart. Ezt mutatja az a hivatalos kormányközlemény, mely említést tesz a Toledo és Alcazar körüli harcokról, ahol a kormánycsapatok érték el sikereket. Ezek a helységek ugyanis nem esnek messze a fővárostól.

A fölkelők egyik vezérle tábornoka a sevillai rádióban hosszasan ismertette a helyzetet, s kijelentette, hogy mozgalmuk a győzelem felé közeledik. Megerősítette azt a hírt, hogy a kormány hadihajói lőtték Cadixt, de a fölkelők repülőgépen a hajókat bombákkal súlyosan megrognálták. A felkelőknek — úgymond — *öt napra van szükségük, hogy elérjék Madridot, mert közben meg akarják tisztítani a vidéket a megbízhatatlan*

elemektől.

A kommunizmust és anarchiát végleg meg akarják semmisíteni s ezután kerül sor az általános tisztogatásra.

A fasiszták lesharca Madridban.

Madridból jelentik: A főváros egyes kerületeiben elrejtőzött fasiszták időnként rálőnek a polgári milícia utcán cirkáló tagjaira, akik a lövéseket viszonzózzák. A fasiszták ezzel a céltalan lövöldözéssel valószínűleg a kormánycsapatok löszerkészletét akarják fogyasztani. Az éjszaka folyamán Madrid utcáin egy gépkocsi cirkált, amelyről négy fasiszta két golyószóróból lövéseket adott le. Végül a milícia tagjai állítólag megölték a fasisztákat, de a gépkocsi eltűnt.

Lemondott a spanyol kormány és forradalmi bizottság alakult? Olasz—spanyol összeütközés a barcelonai rémuralom miatt

Sevillából jelentik: A sevillai rádió azt a hírt közölte, hogy a madridi kormány benyújtotta lemondását. Hogy ez a hír megfelel a valóságnak, az a helyzet súlyosságára vall. A kormány helyére a sevillai hírszerint, forradalmi bizottság lép, melynek élén állítólag Azana áll. Jelentette még a rádió, hogy Badajoz város helyőrsége a fölkelőkhez csatlakozott.

Rómából jelentik: Lapjelentések szerint Barcelonában a kommunisták

megtámadtak 15 olaszt a szállójukban, azzal vádolva őket, hogy a szálló ablakából lövöldöztek.

Forradalmi törvényszék elé akarták őket állítani, de néhányan — közöttük két repülőnek — sikerült megszöknie és vizirepülőgépen Olaszországba visszatérnie. Társaik sorsáról tájékoztatják az olasz hatóságokat. Hír szerint Olaszország, — ha a helyzet nem változik — lépéseket tesz az olasz alattvalók védelmére.

A spanyolországi események következtében egyébként a róma—barcelonai repülőjáratot ideiglenesen beszüntették.

Spanyol hadihajók és repülőgépek harca egymás ellen.

Londonból jelentik: Szerdán este Gibraltár közelében a spanyol kormány egyik hadihajója lövöldözött a fölkelők repülőgépeire. A pilóták erre azzal fenyegetőztek, hogy elsüllyeszti a hajót. A repülő Gibraltár sziklái mögé húzódtak s onnan tüzeltek. Öt matróz partra szállt, levette főszerelését s a tengerbe dobta, kijelentve, hogy ezt a türehtelen életet nem bírják tovább.

Az északspanyolországi fölkelők ötven kilométernyire vannak Madridtól.

Madridból jelentik: Magánjelentések szerint Mola tábornok csapatainak egyrésze a Madridtól 50 kilométernyire fekvő Villalba mellett harcban áll a kormánycsapatokkal.

Franko tábornok sajtóbeszélgetése arról, hogy a fölkelés a spanyol nemzeti eszmét akarja diadaira juttatni. — Egész Spanyolország a fölkelők mellett

Tetuanból jelentik: Franko tábornok, az ellenforradalom vezére, egy angol hírszolgálati iroda munkatársának kijelentette, hogy az ellenforradalom mögött a spanyol hazafiak százai állnak.

Eltökélt szándékuk, hogy inkább meghalnak, de nem hagyják hazájukat gyálatlanban.

A Spanyolországban uralkodó és a nemzeti eszmével ellenséges baloldali kormányzat teljes felfordulást okozott és megbénította az ország gazdasági életét. Az ellenforradalom célja az, hogy az országot megszabadítsa ezektől az ellenségektől.

A *Petite Gironde* című francia lap kiküldött különtudósítója azt írja, hogy a mostani spanyol mozgalom nem hasonlítható a korábbi államcsínyekhez. Olyan nemzeti mozgalom ez, melynek a rendes hadsereg csak a keretét adja.

Bilbao és Barcelona kivételével egész Spanyolország részt vesz a kormány elleni mozgalomban.

A falvakban, ahol a tudósító áthaladt, fegyveres fiatal emberek tartják fenn a rendet. A kormányt jóformán csak a madridi munkásság támogatja.

Madrid elfoglalása péntekre kitűzve.

Sevillából jelentik: Mola tábornok környezetének egyik magasrangú tagja szerdán este kijelentette, hogy a fölkelők pénteken elfoglalják Madridot.

Perpignanból jelentik: Itteni hírek szerint Mola tábornok a San Sebastian körüli harcokban elesett.

Az angolok nem adnak szemet a spanyol hadihajóknak.

Gibraltárból jelentik: Három spanyol hadihajó szerdán Tangerből jöttében befutott Gibraltárba, hogy tüzelőanyagot vegyen fel. Az angol hatóságok azonban nem adták meg nekik a szükséges engedélyt.

Hírek szerint a kormánycsapatok rövidesen megkezdik a fölkelők kezén lévő Algeciras kikötő bombázását.

A spanyol testvérharc

(Második cikk.)*

Egyik bucuresti nagylap, amelyik az úgynevezett demokratikus oldalról való, a mostani spanyol kirobbanásról írván, az ottani legutóbbi országgyűlési választások eredményére is hivatkozik. Azt mondja, hogy a februári választásokon „szélszűz” (zdrobitoare) többséggel került fölül a baloldal, s ezért is joggal a mostani jobboldali forradalom. Annakidején méltattuk a spanyol választások eredményét, s hivatkoztunk az akkori választási kormány elnökének, Valladares-nek a helyzetjellemző kijelentésére is. E kijelentés pedig így szólt: „A helyzet tiszta. A baloldal váratlanul, de tagadhatatlanul sikert ért el. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a baloldali pártok a parlamentben számbavehető többséggel rendelkezzenek. Ellenkezőleg: ez a többség igen csekély s tiszavazatnál többre nem fog menni. Tehát a parlamentben majdnem teljesen egyenlő két erő fog egymással szemben állni. Mondanom se kell, hogy politikai szempontból milyen alkalmatlanságot jelent, ha ilyen gyöngye a többség.”

Hozzátehetjük még, hogy a spanyol parlamenti többség gyöngeségét még e többség belső összetétele is fokozta. A többségben három polgári párt vett részt és két marxista csoport. A polgári pártok közül leg súlyosabb volt az Azana vezetéke alatti „baloldali köztársasági párt” mintegy 110 taggal, a Barrio Martinez vezetéke alatti „köztársasági polgári szövetség” mintegy 40 taggal, a katalánok baloldali csoportja mintegy 20 taggal; míg a marxisták közül a szocialisták mintegy 60, a kommunisták mintegy 20 tagu csoportot jelentettek. Ez a mintegy 250 létszámú összesség alkotta a baloldali többséget. Vele szemben Gil Robles katolikus néppártjának 115 tagja, az agráriusok 10 tagu csoportja, a jobboldali katalánok 20-an, a baszkok 10-en, s a monarchisták 20-an alkották együtt a jobboldali szövetséget; mely tehát mintegy 175 tagból állott. Míg a Lerroux-féle radikálisok 40 tagu csoportja, s a pártonkivüliek 8-an állottak a középben, összesen 48-an. Eszerint a 250 tagu baloldallal szemben 223 tagu volt a jobboldal és a közép. A baloldalon is azonban a polgári pártok csak 170 tagu csoportot jelentettek, vagyis a jobboldalnál is kevesebbet. Viszont a jobboldalon a Gil Robles néppártja még mindig viszonylag a legnagyobb pártja maradt a parlamentnek.

A baloldali szövetség vezető pártjának, Azanaéknak ilyen körülmények között három útjuk mutatkozott a maguk hatalmonmaradására. Vagy tovább is együtt tartják magukat a szocialistákkal és kommunistákkal, ha ekkor a kormány felelősségében résztvenni nem akartak, csak kívülről való támogatásra voltak hajlandók — addig ameddig. Vagy a középpártokkal együtt igyekeznek kormánytöbbséget alkotni. Vagy a középpártokon is túl, Gil Roblesékkal fognak össze egy szélesebb alapozású köztársasági irányzat létrehozatalára.

Gil Robles erre hajlandónak is nyilatkozott, de a vallástalan irányu Azanaék éppen Gil Robleséktól féltek a legjobban, s inkább a szocialistákkal és kommunistákkal fogtak össze még erősebben. Együttal ezek főmegszervező módszereinek nyitottak utat, hogy a jobboldal-

* Az első cikket a lap tegnapi száma hozta.

liak ere-
ban letörje,
dalt így kívülről
fölbátorítást ekkén-

Ami kap-
tak, az a jobboldaliak
kedvetlenítette, s azok vissza-
zódtak a
parlament munkától. Csak Gil Robles maradt
a helyén, sőt támogatást is ajánlott föl az Azana
és Barrio híveiből alakult kormányoknak az
esetre, ha ezekre az ő szélsőbaloldali barátai
túlságosan ránehezdednek, s a saját középirányú
kormányzási szándékaik kivételét lehetlenné
teszik.

Ilyen volt a baloldali polgári kormányzás
helyzete egész a Calvo Sotelo monarchista
vezér meggyilkolásáig. Akkor a kormány
körei rémülten vették észre, hogy a monar-
chista párt mennyire népszerűvé lett hirtelen,
s milyen nagy tömegek mozdultak meg a
rémuralom ellen, melyet a kormány által dé-
delgetett vörösek olyan túlságba vittek. Ettől
az esettől kezdve Gil Robles is föl hagyott azzal
a jószándékkal, hogy a vörösek túralomra
főrekvése ellen a kormány támogatására fog
menni. A helyzetet olyannak látta, hogy a bal-
oldali polgári pártok kormánya a vörös pártok
zsákmánya lett és immár meg nem menthető.
Ebből a helyzetlátásból folyólag a parlament
állandó tanácsának legutóbbi rendkívüli ülésén
tiltakozott az ellen, hogy a kormány az
ostromállapot harmincnapos meghosszabbítá-
sával segíthessen magán. Egyenesen meg is
vádolta Quiroga kormányelnököt azzal, hogy
elősegítette a Sotelo meggyilkolását. E beszéd-
nek nagy része volt abban, hogy mikor a mostani
főlkelés első híre a marokkói partokról
Madridba eljutott, Quiroga azonnal lemondott
a kormányelnökségről.

A mai főlkelés okát tehát abban kell lát-
nunk, hogy a baloldali „népuralmi” kormány
a maga gyöngeségét a vörösekkel akarta pó-
tolni, s ezek garázdálkodása magából a nép-
ből váltotta ki a visszahatást. Erre nézve igen
tanulságos szemléletet adott Gil Roblesnek az
a beszéde, amit éppen az ostromállapot meg-
hosszabbítása elleni tiltakozása alkalmával
mondott.

A beszéd abból indult ki, hogy az ostrom-
állapot meghosszabbítása egy tehetetlen kor-
mány kezében csak további katasztrófoliti-
kát segít elő. „Vajjon — kérdezte — az eddigi
ostromállapot megakadályozta-e azt az anar-
chiát, mely Spanyolországot erkölcsi és anyagi
romlásba juttatta? A feleletet erre nézve a kö-
vetkező statisztika adja meg: az utóbbi 27 nap
alatt 10 templomot gyújtottak fel, 21 embert
öltek meg, 224 ember súlyosan megsebesítet-
tek, 74 bombát és 58 egyéb robbantó testet
dobtak a lakosság közé, 15 általános sztrájkot
és 129 részletsztrájkot kezdtek. Se a polgárok
életjogát, se az egyesületi jogot, se a munka

szabadságát, se az otthonok sérthetlenségét
ez a kormány még a legkisebb mértékben sem
tudta megvédeni. A polgári kormányzók nem
engedemeskednek a kormánynak, a polgár-
mesterek nem törődnek a kormányzók rende-
leteivel, s a sztrájk-bizottságok adnak enge-
délyt még az utak használatára is. Hiába ren-
delkezett másképpen a belügyminiszter, a for-
galmi engedélyeket a marxista székházakban
állítják ki.”

A továbbiakban aztán Gil Robles érdekes
képet adott arról, hogy milyen változás támadt
a néphatalomban a kormány tehetetlensége
miatt. „Minden hibáért — mondotta a párt-
vezér — amit a kormány elkövet, a fasisztust
állítják oda bünbaknak, ami már egyenesen
neveléses tulság. A kormánynak nem lett

volna szabad elfelednie, hogy a februári vá-
lasztásokon a fasiszták csak néhány ezernyi
szavazatot kaptak. Minthogy azonban folyton
a fasiszták ellen uszítottak, sikerült a közhan-
gulatot úgy megfordítani, hogy most már
egy új választáson a fasiszták túlnyomó többség-
hez jutnának, mert a munkások is kezde-
nek tisztán látni és szabadulni akarnak ez ő
ugynevezett vezéreik igájából. Ha a polgárok
élete a „pisztollerok”-nak (revolveres vörös
terroristáknak) van kiszolgáltatva, akkor nem
lehet azt várni, hogy a nép a demokrácia tör-
vényességében tovább bínni tudjon.”

Íme, egy mérsékelt és nagytekintélyű párt
vezérének a jellemzése a helyzetről. Ebből
tisztább tájékozódást lehet kapni, hogy mi is
az oka a mostani spanyol főlkelésnek.

Megkezdődött Londonban a háromhatalmi értekezlet

Véget is ér estére. — Benes bizalmi embere
puhatolozik Berlinben

Párizsból jelentik: A csütörtökön délelőtt
kezdődött londoni háromhatalmi megbeszélé-
sekkel kapcsolatban a francia vezérkarhoz
közelálló *Echo de Paris* azt hangoztatja, hogy
a „tervezett francia—angol—belga—német—
olasz államtömb biztonsági szervezetét Fran-
ciaország nem tarthatja elegendőnek. A nyu-
gati államok biztonsági egyezményéhez

Franciaország csak akkor járulhat
hozzá, ha Németország megfelelő biz-
tosítékokat nyújt a közép- és kelet-
európai helyzet érthetlenségére vo-
natkozólag is.

Az *Oeuvre* azt az értesülést közli, hogy
Benes tájékoztatót véget egy bizalmi embe-
rét Berlinbe küldte.

Az *Oeuvre* különben nem tartja lehető-
ségi, hogy augusztus végén Anglia, Francia-
ország, Németország, Belgium és Olaszország
részvételével már összeül az öhatalmi érte-
kezlet.

Londoni politikai körök azt hiszik, hogy a
most kezdődött háromhatalmi értekezlet nem

**Baia Episcopie-i
kedvezményes jegyek
kiadóhivatalunkban kaphatók**

tart sokáig. Remélik, hogy estére már véget is
ér, hogy *Blum* francia miniszterelnök vissza-
térjen Párizsba, ahol a danzigi kérdéstről kell
tanácskozni.

**A „Curentul” szerint Olaszország
petróleumszükségletének
beszerzésénél mellőzni fogja
Romániát**

A lap főszerkesztője kihallgatáson volt
Mussolininél

Bucuresti. Saját tud. A „Curentul” értesü-
lése szerint az olasz—román kereskedelmi
szerződés lejáratása után Olaszország nem fog
több petróleumot vásárolni Romániától. Olasz-
ország ezt az elhatározását azzal indokolja,
hogy gazdasági politikáját egyvonalba akarja
helyezni külpolitikájával. Hogy a „Curentul”
honnan szerzi ezt az értesülést, nem lehet
tudni, annyi azonban bizonyos, hogy *Pamfil
Seicartu*, a lap főszerkesztője szerdán érkezett
vissza Rómából, ahol kihallgatáson jelent meg
Mussolininél. A „Curentul” eddig mindig
Olaszország mellett foglalt állást és annakide-
jén több cikkében élesen ellenezte a megtorlá-
sok politikáját.

TÜKRÖS SZIV...

Irta: Holló Lenke

Búcsú volt a faluban és ezért megérkeztek
a mézeskalácsosok is. A templomtéren felállít-
tották a nagy sátrakat és az iskolágyermeknek
már reggel óta ott bámulták a mézeskalács-
huszárt meg a sziveket. Volt bőven mindenféle
nagyságban.

Hetek óta erre vártak már a nagyobbacska
lányok, a búcsúra, sőt volt olyan — a barna-
szemű, gyönyörű kis Böske —, aki egyik tár-
sával el is próbálta a vásárlás nagy percét,
amikor majd ő odamegy a mézeskalácsos sá-
torhoz és megkérdezi:

— *Hogy ez a szív, Bácsikám?*
— *Nem adná olcsóbban?*

Igy készült a falu a búcsúra. A házakat
frissen meszelték és a nyersszagú tavaszi szél
dúdorászva nyargalt el a hófehér házacskák
között.

A felnőttek azonban lassan gyülekeztek a
sátrak elé. Nem volt maradásuk bent a falu-
ban. A búzamezőt járták, ami olyan volt most,
mint egy óriási imakönyv, amibe maga a
Jóisten írja a sorokat. Sűrűn vannak a sorok
egymás mellett, de azért Gyümölcsoltó napján
még nem lehet elolvasni. Hosszú hónapok ve-
rejtékes munkája kell hozzá, hogy kinyíljon
magától az imakönyv és a barna lapok közül
kidugja aranyos fejét a búzagalász. Mert a Jó-
isten imakönyvében csupa ilyen sorok vannak...

A mézeskalácsosok szomorúan álltak a sá-
trakban, mert csak lányok álltak köröskörül,

hiányoztak a legények, akik vásárolnak is.

A templom felől most befordult délceg já-
rásával gazdag Tóth Pista.

A lányok szeme felvillant.

Vajjon kinek veszi sziveit?

Erre vártak már hónapok óta, hogy meg-
tudják, kihez huz a Pista szive. Mert akinek
megveszi a nagy tükrös sziveit, az a választott.
Igaz, hogy Pista bolondja minden szoknyá-
nak, szereti az italt meg a cigányt, de azért
mégis a legzadagabb a faluban.

Pista, mintha csak megérezte volna, hogy
a lányok mit várnak tőle, elkiáltotta magát:

— Na lányok! Ma mindenki kap tőlem
sziveit...

A lányok körülvették, Pista pedig, mintha
ingyen adnák, ugy osztotta a sziveket.

Az aranyhaju Nagy Eszti éppen akkor ért
a sátorhoz, amikor Pista legjobban kötődött a
lányokkal.

— Most pedig fizetni, minden szív egy
csók...

Egyszerre csend lett.

— Egy csókért te is kaphatsz babám —
fordult most Esztihez.

Eszti feleletre se érdemesítette. Régi harag
volt már közöttük.

A lányok összenevettek. Na, most mi lesz?
Egy pár kendős szüle is közelebb dugta a fejét,
figyelve, hogy a büszke szép lány mit fog most
csinálni.

Eszti kiválasztott egy lovas huszárt és fi-
zetett. Mintha a legény ott se lett volna és
mintha nem figyelte volna a fél falu minden
mozdulatát.

Tóth Pista arca biborbagyult. Még szóra
se érdemesít, — gondolta, — majd lerántotta
a középről a nagy tükrös sziveit és a lányhoz
fordult:

— Ezt gondoltam, neked... Nem kell érte
a csókod se.

Eszti felnézett a legényre és kék szeme,
melyben benne volt egy darab a tavaszi égbolt-
ból, haragtól szikrázott.

— Nekem nem kell az ilyen szív — mon-
ta halkán, aztán megfordult és elment.

Viharellőtti csend ült a sátrak között. Tóth
Pista hirtelen megfordult, hogy na, most kit
öljön meg, amikor haragtól szikrázó szeme ta-
lálkozott egy fehérarcú lány könyörgő szemé-
vel.

— Te is itt vagy? — kérdezte.

Harangzó Julika, a falu legszegényebb
lánya állt előtte, gyönyörű szemét kerekre tárva
nézte a legényt, meg a kezében levő tükrös szive-
ket. Olyan volt, mintha egy magas, karcsú li-
liomot ültettek volna a sok bazsarózsa közé,
ugy kivált a falubeli lányok közül.

— Ezt a sziveit meg neked adom, — mon-
ta Pista és végignézett a fehérarcú lányon.

— Igazán neked adja? — kacagott fel Ju-
lika...

— Neked!

— Haza is vihetem?

— Akár le is préselheted.

A lányok felkacagtak. Hogyne, hiszen csak
játszik a legény az árvával. Nincs itt veszély.

— Annak a másiknak nem kellett — mon-
ta elgondolkozva a barna fiu...

— Hát csak ezért adja? — Jaidult fei Ju-

Madridban az asszonyok őrzik a várost

Ellenmondó hírek a kormány-csapatok győzelméről és a fölkelők előhadadásáról

Párizsból jelentik: Madridi jelentés szerint a fővárosban szerda óta nyugalom van. Férfi jóformán alig van Madridban, mert elmentek a különböző frontokra. Fegyveres leányok és asszonyok látják el a közbiztonságot s fegyverrel kezükben megmózzák a járókat és szemmel tartják a háztetőket.

Az *Echo de Paris* biaritzai jelentése szerint az állítólag Barcelonában elfogott *Golos* tábornok nincs fogságban, hanem a Barcelona fölött álló s a fölkelők kezén lévő erődről irányítja a tüzelést.

(Madrid.) A nemzetközi vöröskereszt felhívására ötezer asszony jelentkezett sebesültápolásra.

A miniszterelnök kijelentette, hogy a helyzet napról-napra javul. A kormány hadihajói rövidesen megkezdik Tetuan bombázását. A miniszterelnök abban reménykedik, hogy most már *Franko* tábornok is tisztában van a helyzettel és belátja, hogy a haditengerészet a kormány és a köztársasági eszme oldalán harcol.

A fölkelők sikerei. Légi párbaj Madrid fölött.

Gibraltárból jelentik: Alaptalannak mondják azokat a híreket, mintha La Lineát és Algeciraszt a kormánycsapatok elfoglalták volna.

(Párizs.) Az egyik francia újságíró, aki a fölkelő csapatokat előnyomulásukban kísérik, Soriából jelenti, hogy a fölkelők egyik repülőgépe csütörtökön hajnalban Madrid közvetlen közelében légi párbajt vívott a kormánynak egyik bombavető gépével és sikerült is azt lelőnie.

Hendayeből jelentik: A pireneusi arcvonalon a helyzet nem módosult.

Mola tábornok csapatai a francia határ felől három oszlopban vonulnak előre s útközben több hidat fölrobbantattak. Navarra és Pamplona környékén csak az aggastyánok és gyermekek vannak otthon, a fegyvert fogható férfiak a fölkelőkhez csatlakoztak.

A san-sebastiani helyzetről nincsenek értesülések. Azt hiszik, hogy a fölkelők elfoglalták a várost, miután a polgári kormányzó elmenekült. A kormány részéről ugyan azt állítják, hogy a kormányzó azért hagyta el a várost, hogy felfegyverzett bányászokat hozzon a város felszabadítására.

A kormánycsapatok sikerei a madridi rádió közlései szerint.

(Madrid.) A belügyminiszter jelentése szerint La Lineát a kormánycsapatok elfoglalták. Hatalmukba kerítették Helaunt is súlyos harcok árán.

A kormány a madridi rádióon jelenti, hogy Toledo, Gaadella, Almancaz és Huesca városokat a kormánycsapatok elfoglalták. La Grana mellett súlyos harcok voltak, melyekben a föl-

Háborús vésztanács alakult Madridban. Nem igaz Mola tábornok halálhíre

(Madrid.) A kormány háborús vésztanácsot alakított, mely élet és halál ura az öt keleti tartományban. Elnöke *Barrio* baloldali poli-

Franko tábornok, a spanyol felkelők vezére.

Nem fél az elhízástól

3 kilót fogyott, noha mindent eszik

Félt olyan ételeket enni, amelyek izlenek neki és soha sem evett annyit, amennyit szeretett volna, sohasem evett annyit, hogy jóllakott volna. Állandóan rettegett, hogy túlságosan el fog hizni. Most minden megváltozott. Az alanti hozzá- zánk intézett levelében leírja, mit tett:

„Az utóbbi hat hétben Kruschen sőt szedtem, hogy fogyjak és nagyon meg vagyok elégedve az eredménnyel. 3 kilót fogytam. Nem tartottam semmiféle diétát, csak fehér kenyér helyett fekete kenyeret eszem. Olyan boldog vagyok, ha arra gondolok, hogy minden kedvenc ételemet ehatem, anélkül, hogy az elhízástól kellene félnem és mindezt a Kruschen sónak köszönhetem.” — C. D.

A „napki adag” Kruschen segíti szervezetedet, hogy normálisan működjék. A közérzet teljes változását hozzák létre, az erők ujjaélednek az eddigi közönyösség helyett. Eleterő, életkedv és olyan energia, mint ifjúkora teljében, ime a Kruschen sók csodás hatása, amelyek mellett igen lassan, szinte észrevétlenül apasztyák le súlyát normálásra.

Sels Kruschen az ország minden gyógyszer-tárában és drogériájában kapható. Nagy üveg ára 95, kis üveg ára 60 lel.

kelők rengeteg halottat vesztettek. A kormány egyik légi raja szerdán éjszaka Saragossában a kaszárnyákra 70 bombát dobott.

A madridi vasutak vezetését a szindikalista szervezet vette át.

Az északi vaspálya igazgatóságát fel-függesztették s helyébe marxista ügy-vezetőket ültettek.

A Mola tábornok eléréséről szóló hírt nem erősítették meg; valószínűleg öccséről, Mola kapitányról van szó, aki öngyilkos lett, amikor a kormánycsapatok Barcelonába bevonultak.

Franko tábornok jelenti: Küszöbön áll Madrid elfoglalása.

Cetaui jelentés szerint *Franko* tábornok bejelentette a polgárőrségnek, hogy Madrid bevételre küszöbön áll.

A hollandiai spanyol követ menekül a baloldali kormány szolgálatából.

(Hága.) Spanyolország hollandiai követe bejelentette távozását és még a csütörtöki napon Franciaországba utazik. Elhatározását az- zal indokolta, hogy lehetetlenné vált számára a baloldali kormány politikájának szolgálata.

Meghazudolt kormányhírek.

Mola tábornok csapatai Madrid előtt.

A sevillai rádió szerint hamisak azok a hírek, hogy a kormánycsapatok Saragossát, Jacát és Huescát elfoglalták volna.

(Lisszabon.) *Lano* tábornok kiáltványban közli, hogy *Mola* tábornok csapatai már csaknem látóávolságra vannak Madridtól. Ayamonia spanyol határvárosból portugál területre erős puskatüz hallatszik és

a város legnagyobb temploma lángok- ban áll. Huelva valamennyi templomát felgyújtották és kifosztották. A kommunista csöcselék rabol és fosztogat.

Mola tábornok csütörtök délelőtt kijelen- tette, hogy a fölkelők gépesített hadoszlopa északról már megközelítette Madridot.

Az időközi bizottságok még egyelőre marad- nak. Bucuresti. Saját tud. A csütörtökre hirse- tett minisztertanácsot váratlanul elhalasztották. Ezen a minisztertanácscon kellett volna megtár- gyalni a megyei és városi időközi bizottságok végleges felosztását a mindenütt a közigazgatá- si választások elrendelését. Azonban a szerdán tartott belügyminiszteriumi értekezleten a pre- fektusok rámutattak arra, hogy a választások véghezviteléhez a hivatalos nyomtatványokra, a rendfenntartásra, a választási helyiségek építé- sére s a választásvezető hivatali személyzet na- pidijaira és utiköltségeire pénz kell, amire egyik megye költségvetésében sincs fedezet. Emiatt az időközi bizottságok felosztása körülbelül újabb halasztást szenved. A minisztertanács minden- esetre csak később tud határozni ebben a kér- déseben.

lika, de azért a szívéhez szoritotta az annyiszor megálmódott vásári gyönyörűséget.

— Tán bizony azt hitted, hogy éppen terád várt velem, — gunyolódott Kovács Böske.

— Ne bántásatok, — mondta a legény.

Julika mind erre nem figyelt, csak nézte a tükrös szívet, amikor egyszer ijedten felkiáltott. Hallotta mindenki a sátrak előtt.

— Mi lett? — kérdezte összehuzott szem- mel Pista.

— Az arcom!

Mindenki a szép fehér arcra nézett, amint kigyult az izgalom rózsája.

— Mi van velem? — Hajolt a lány arca felé a legény.

— Benne van a tükröben...

— Eppen így álmodtam meg...

— Mit te?

— Nem nevet ki, ha elmondom?

— Nem!

— Azt álmodtam, hogy keresztanyám tündéresszony lett...

— A sánta suszterné?

— Azt!

— Mi volt aztán? — Érdeklődtek a lá- nyok.

— Azt mondta, menjek addig amíg egy olyan tükröt nem találok, amibe meglátom az arcom és ha megláttam, akkor megtaláltam a boldogságot is...

— Aztán?

— Aztán most ebbe megláttam.

— Hagy lássam én is — mondta Pista és a lány felé hajolt. Az nyujtotta a szívet, de

akinek nyujtotta, nem vette el, hanem belené- zett mélyen a fehérarcú lány szemébe.

— Csuda — mondta Julika halkán, hogy senkise hallja...

— Mi te?

— Hiszen a kend szemében is benn van az arcom...

— Baj az?

— Baj! Nagy baj! Mert hol keressem én most már a boldogságom?

— Ott, ahol most van, — mondta a legény és megszorította a lány kezét.

Julika nem tudott egy szót se szólni, kis madárszive ijedten dobogott.

— Hallottad? — Sugtak össze a lányok.

— Ezt mondja nekem, kend, aki négy ökörrrel szánt? — kérde kis idő muiva halk fé- lelemmel Julika, mert reszket valami csufo- lódástól.

— Neked! — S mintha csak a lány titkos félelmére felelné. — Ne félj, nem csufollak meg...

A tavaszi szél a közeli almafáról, mely ép- pen virágzott, fehér szirmokat dobott a lány hajjára.

Mindenki elhallgatott. Csak Julika sutto- gott valamit a tükrös szívrnek. A lányok pedig szétszaladtak megvinni a nagy ujságot a falu- nak.

Ök ketten ottmaradtak magukra a vásár közepén. Csak jó idő múlva mentek ismét kö- zelükbe, de most már idősebb nénék is szeli- den, mosolyogva simogatták a lány haját... A falu eiejgezte őket egymásnak.

Erdős Zsigmond halála

Szerdán délben 2 órakor meghalt Erdős Zsigmond, az oradeai Phöbus vasgyár vezérigazgatója.

Erdős Zsigmond betegsége az elmúlt héten egyszerű orrvérzéssel kezdődött. Az orrvérzésnek eleinte semmi jelentőséget nem tulajdonítottak, amikor azonban az orrvérzés nem akart elállani, kezelőorvosa, dr. Sebestyén Arthur alaposabb vizsgálatnak vetette alá Erdős vezérigazgatót és megállapította, hogy vesevérzése van. A betegség később komplikálódott és a vezérigazgató betegágyához lehívták dr. Engel Károly budapesti orvosnővér is. A konzilium már nagyon súlyosnak ítélte a helyzetet és az orvosok látták, hogy a segítség itt már elcsúszott.

Vasárnap a beteg állapota súlyosra fordult, mert urémia lépett fel. A kezelőorvos kiméletesen közölte a családdal, hogy a vezérigazgató állapota válságos. Erdős Zsigmond betegágyához táviratilag hívták Budapesten és Bécsben lakó testvéreit, akik kedden érkeztek meg.

Kedden még eszméletlenül volt Erdős Zsigmond vezérigazgató és elbeszélgetett környezetével tagjaival. Szerda reggel azután megkezdődött az agónia és déli 2 órakor bekövetkezett a vég.

Erdős Zsigmond mindössze 53 éves volt. 1883-ban született Barcsbesenyőn. Fiaitalkorá-

ban Budapesten vaskereskedő volt, de szorgalmával és munkájával sikerült olyan vagyonra szert tennie, hogy 1918-ban, 35 éves korában Oradeán megvásárolta a vasgyár részvénytöbbségét. A gyárat azután vasszorgalmával és hozzáértésével Románia egyik legnagyobb ipari üzemévé fejlesztette. Új osztályokkal bővítette ki, új szárnyakat épített hozzá. Néhány évvel ezelőtt egy olasz érdekeltség is bekapcsolódott a gyárba és azóta Pietro Cavalli igazgató segítségével vezette tovább a gyár ügyeit.

Erdős Zsigmond halálát özvegye, valamint két nővére és öccse, valamint kiterjedt rokonság gyászolja. Minthogy Erdős Zsigmond főbb ízben kifejezést adott annak az óhajának, hogy halála esetén földi maradványait elhamvasztják, ezt respektálva, az elhunytat Bucurestibe szállítják, hogy az ottani Krematóriumban elégessék.

Csütörtök reggel az elhunyt özvegye, Cavalli, vasgyári igazgató és Gáspár László főtitkár a rapiddal Bucurestibe utaztak, ahová délelőtt a gyorsvonathoz csatolt külön vonaton Erdős Zsigmond hamvait az Erdélyi Concordia temetkezési vállalat leszállítja. Az elhamvasztás aktusára péntek délelőtt kerül sor.

Két milliót követel az oradeai villamos vasútól egy román újságíró

Érdekes ügy foglalkoztatja az oradeai rendőrség büntető osztályát. Még július tizenötödikén történt, hogy Canavea Ilie oradeai román újságíró a pénzügyigazgatóság előtt, ahol nincs villamos megálló, olyan szerencsétlenül ugrott le a rendes menetsebességgel haladó A. 5. jelzésű villamosról, hogy a lábujjain átmélt a villamoskocsi kerekére.

Az egész ügy nem is került volna a rendőrség büntető osztályára, ha Canavea nem akarna kétmillió kártérítést per indítani az oradeai villamosvasút társasága ellen és ezért most már ismételt felszólítja az oradeai rendőrkvesztort, hogy állapítsa meg, hogy a személyzet gondatlansága miatt történt a szerencsétlenség s ezért ő, Canavea Ilie jogosan követeli a kétmillió leit. A rendőrség már régen lefolytatta a vizsgálatot és az egybehangzó tanuvalomások szerint megállapította, hogy Canavea saját hibájából majdnem a kerekre alá került, de a baleset után saját lábán hagyta el a színhelyet. Már pedig Canavea beadványában azt állítja, hogy két ember ájultan vitte be a kórházba.

A kihallgatott tanuk mind azt állítják, hogy Canavea volt a hibás, mert éppen a fordulónál teljes sebességgel haladó villamoskocsiról nem lett volna szabad leugrania.

Canavea viszont beadványában hibáztatja a rendőrséget: amiért nem indított azonnal vizsgálatot, megrója a sajtót: amiért nem írt szerencsétlenségéről és végül: figyelmezteti a rendőrkvesztort, hogy ha ügyét kedvezően el nem intézi, akkor a belügyminiszterhez fog fordulni jogorvoslásért.

Ötszázleies turisztikai bélyeg az autóeladásoknál

Az oradeai rendőrkvesztura közli:

Hivatkozva a turista törvényre és Bihar megye prefekturájának rendeletére, tudomására hozzuk a közönségnek, hogy a fentemlített törvény értelmében az autók eladásai számlájára turisztikai bélyeget kell ragasztani, a következő módon:

1. Ötszáz leies értékű turisztikai bélyeget kell ragasztani minden olyan eladási számlára, amelyeken autók eladásai, raktárak az eladó felek, akár új az eladott gépkocsi, akár használt.

A bélyeg felragasztása úgy történik, hogy egyik fele az árusnál, másik fele pedig a vevőnél levő számlarészen maradjon.

2. Levelezés útján való eladás esetén a bélyeg egyik (felső) felének az eladó, másik felének a vevő hivatalos levelén kell lenni.

3. Ügynökök, megbízottak által létrejött vásárlásoknál ugyancsak a fentiek kötelezők.

4. Magánfelek között létrejött gépkocsivásárlásoknál, eladásoknál a turisztikai bélyeg nem kötelező.

Ha a gazdátlan lovak legelésznek...

Oradea. Szomorúan legelésznek két kivénhedt paripa a venetiai réten. Hogyne volna nekik szomorúak, amikor ezt a quér városi füvet is megirigyelték tőlük a kánikula s minden frisséget kinyeltek belőle.

Milyen szerencse, hogy éppen arajárt Erdői Lajos, aki előbb szőjjel nézett, hogy nincs-e valami gazdaféle a közelben, azután odament a szomorú lovakhoz s elkezdett nekik mesélni a nasfalai harmatos füvekről, illatos szénáról, ropogós abrakról.

A szomorú lovaknak szinte ki lehetett olvasni a szemükből, alig várják, hogy a hátukra üljön s elvezesse őket a boldogabb vadászterületre.

Erdői Lajost meghatotta a lovak könyörgő tekintete, (s miután jól körülnézett) huszárosan az egyik ló hátra pattant s a másiknak kantárát fogva, elvágatott Nasfaluba.

Milyen kár, hogy a romantika kiveszében van s a dicső nyáhhák kívánságait semmibe sem veszi. Marinău Gheorghe, természetesen, nem nyugodott bele lovak elhajításába s feljelentésére a nasfalai csendőrség visszaindította a lovakat Erdővel együtt Oradeára. Hiába, a kemény szívű tulajdonosnak, Marinău Gheorghe-nak is szüksége van a saját lovaira. Erdőt letartóztatták. Sz. J. T.

Olcsó nyárvégi cipővásárlunk pénteken, 24-én kezdődik.

REICHARD Cipőáruház.

Temetések. Garamszeghi Géczy Ivánné szül. Senor Erzsébet 35 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése csütörtökön délután 7 órakor volt a Haller kápolnából. — Gulyás Józsefné szül. Kardos Gizella 53 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön fél 8 órakor volt a Josia-i temető halottas házából. (Erdélyi „Concordia”).

Kirándulás. A „Kolping” Sportegylet turista szakosztálya augusztus hó 2-án kirándulást rendez Stăna de Vale-ra. Részvételi díj 115. tagoknak 100 lei. Jelentkezni lehet az egyesület székházában, Str. Alexandri 13. Telefon 843.

Honnan indulhatnak a kirándulók autóbusszal? Az oradeai rendőrség a kirándulók tudomására hozza, hogy gépkocsival csak a Dreher-Hagenmacher sörszarnok elől. (Pinta Mihai Viteazul) lehet indulni s visszaérkezéskor ugyanott kell leszállni.

Julius 25-én

lezárjuk féléves előfizetők között rendezett ajándéksorsolásunk listáját. Ha részt akar venni az alábbi értékes ajándékok kisorsolásában, még ma rendezze második félévi előfizetési díját.

Ime az ajándéktárgyak felsorolása:

1. Ötnapi teljes ellátás Baile Episcopost-en.
2. Révay kis Lexikon.
3. Egy fényképezőgép.
4. Egyévi ingyenes előfizetés.
5. Egy női vagy férfióra.

Azonkívül a lent felsorolt húsz könyv közül tetszés szerint választhat minden előfizetőnk és bármelyiket mélyen leszállított áron kaphatja meg, ha a második félévre szóló előfizetését kiadóhivatalunkhoz készpénzben beküldi vagy megbízottainknál ugyancsak készpénzben kifizeti július 25-ig.

Ime az árkedvezmények:

Bangha: Dél keresztje alatt (füzve)	125 lei helyett	80 leiért
Mauriac: A Pontenac mistérium (regény)	75 „	55 „
Aradi: Európai forradalom	80 „	60 „
Balla: A lélek útja	75 „	53 „
Bangha: Róma lelke	110 „	80 „
Wörhmüller: Királyi törvény	140 „	105 „
Csávossy: Együtt a Messalával	110 „	80 „
Molnár: A szociális egyház az emberért	110 „	80 „
Plus: Hogyan imádkozunk	45 „	33 „
Czapik: Könyvről rajtunk Uram!	45 „	33 „
Gerály: A művelt leány	105 „	75 „
Julier: 1914-1918.	365 „	235 „
Erdősi: Napsütéses Indában	185 „	126 „
Stadler: Valaki várog	80 „	60 „
Bucsányi: Napfűdőzés	100 „	75 „
Häckel: Tanuljunk nemétől	200 „	135 „
Gáspár: Fajlismeret	140 „	90 „
Bucsányi: Erelmeszesedés	55 „	39 „
Gáspár: A világ orvosa (regény)	210 „	182 „
Sebők: Öt világrészen keresztül	140 „	90 „

Be kell szerezni a speciális lisztforgalmi könyveket

— A Kereskedelmi Csarnok közleménye —

Folyó hó 3-án hírlapi közlemény után közzétettük a búza értékesítéséről szóló királyi rendeletnek a kereskedőket érdeklő főbb rendelkezéseit. Azóta a helyi buzaértékesítő bizottság és a pénzügyigazgatóság ugyancsak hírlapi közlemények útján hívta fel az érdekelteket kereskedők figyelmét a rendeletben előírt speciális könyvek beszerzésére és vezetésére. Ezáltal lényegesen megkönnyítjük a kereskedelmi malmok, búza és rozslisztet eladásával foglalkozó kereskedők, pékek és lisztfeldolgozó üzemek figyelmét, hogy rendes üzleti könyveiken kívül szerezzenek be és folyó hó 25-től kezdve vezessék a pénzügyigazgatóság által hitelesített speciális lisztforgalmi könyvet. A hitelesített könyvek a pénzügyigazgatóság II. emelet 35. szobájában szerezhetők be. A rendelet igen súlyos büntetéseket ír elő a rendelkezések be nem tartása esetére. Tagjainknak titkári hivatalunk a hivatalos órák alatt megadja a szükséges tanácsokat vonatkozó felvilágosításokat. Egyébként még azt is közölhetjük, hogy a helyi búza értékesítő bizottság a napokban ülést fog tartani, amikor is dönteni fognak a rendelet alkalmazását illetőleg és tisztázni fogják mindazokat a kérdéseket, amelyek a rendeletben a kereskedőkre vonatkozó kötelezettségeket tartalmaznak.

A Református Kőr Énekkara vasárnap (aug. 2-án) délután 7 órakor a református internátus udvarán, vagy a diszteremben próbahangversenyt rendez a következő műsorral: 1. Megnyitó beszédet mond Csernák Béla, a Református Kőr díszelnöke. 2. Bárd Oszkár—Dr Bródy Miklós: Férfiének, a satmari kerületi dalosverseny férfiak I. csoportjának kötött darabja, énekli a Református Kőr Énekkara, vezényel Bancsik János. 3. Szaval Volentikné Róff Etus. 4. Vidám jelenetek: Széles Gábor és társai. 5. Tárca: Kislány baja, előadja a Kálmán Énekkar, vezényel Vitályos Ilonka ének- és zenetanárnő. 6. A dalolás lelke. Előadást tart Szennyessy József s. lelkész. 7. Énekel H. A. énekesnő. 8. Szaval Szűcs János s. lelkész. 9. Dr Kadocsa-Gál: A szerelem. Előadja a Református Kőr Énekkara, vezényel Bancsik János karnagy. Előadás közben foglalkoztatni szolgálnak fel.

Amerika hadihajókat küld az európai vizekre, hogy megvédje állampolgárait az esetleges zavargások ellen

Washingtonból jelentik: Hull amerikai külügyi államtitkár szerdán este egy sajtóértekezleten beszédet mondott. Ennek során célzott annak lehetőségére, hogy a bizonytalan európai helyzet miatt Amerika rákényszerül egy külön európai hadihajóraj megszervezésére. Ezek a hadihajók állandóan az európai vizeken fognak tartózkodni, hogy megfigyelő szolgálatot teljesítsenek a zavargások vagy háborús összeütközések esetén az amerikai állampolgárokat megvédjék.

Az angol kormányból távoznak a nem konzervatív párti miniszterek

Baldwin is lemond, hogy új kormányalakulás legyen

Londonból jelentik: Lapértésülések szerint a mai nemzeti kormány egykori miniszterelnöke, MacDonal, aki a kormánynak most is helyettes elnöke, továbbá Lord Hailsham főpecsétőr is egészségi okokból lemond miniszteri állásáról. Mindkét miniszter jelenleg is betegszabadságon van. Simon belügyminiszter is lemond állásáról, mert magas bírói állásba távozik. A kormányból így MacDonal-dal a nemzeti munkáspárt képviselője válik ki. Simon-nal pedig a liberálistáru, s így a kormány elveszti pártközi, nemzeti koncentrációs jellegét. Ennélfogva Baldwin is kénytelen lesz lemondani, hogy megalakulhasson a tisztán konzervatív kormány. Valószínű, hogy Baldwin emiatt lemond nemcsak a miniszterelnökségről, de a pártelnökségről is.

Tüntetések a lengyel városokban Danzig ellen

A danzigi lengyel követ kimagyarázta, hogy a tüntetések nem zavarhatják meg a két állam közötti jóviszonyt

Danzigból jelentik: A szabad város államkormányának újabb rendelkezései miatt Varsóban és több más lengyel városban egyes baloldali elemek tüntetéseket rendeztek. Ezekre vonatkozólag Papee lengyel követ megbeszélést folytatott Greiser danzigi szenátusi elnökkel. A követ kijelentette, hogy ezeket a tüntetéseket nem kell úgy felfogni, mint amelyek megzavarhatnák Danzig és Lengyelország jóviszonyát.

Greiser kijelentését megnyugvással vette tudomásul.

A danzigi rendőrfőnök 10 hónapra betiltotta a zsidó kézben lévő Danziger Echo című hetilapot. Az indoklás az volt, hogy annak szövege és hangja veszélyeztetni a szabadváros rendjét és közbiztonságát.

Tízezer politikai elitét kapott közkegyelmet Ausztriában

Papen bécsi német követ az angol-amerikai sajtólapoknál remképeket mondotta a Németország imperialista törekvéseiről szóló híreszteléseket

Bécsből jelentik: Csütörtökön nagy napja van Ausztriának: több, mint 10 ezer politikai elitét részesül közkegyelemben. Ezek közül 7 ezer nemzeti szocialista, több, mint 3 ezer szociáldemokrata. Körülbelül 1400 politikai fogoly kiszabadul. 8600 egyén ügyében, akik nincsenek letartóztatásban, megszüntetik a bünvádi eljárást.

A maga nemében páratlanul álló kegyelmi aktus végrehajtása után a börtönök majdnem teljesen kiürülnek és mindössze 213 nemzeti szocialista és 11 szocdem. marad fogságban.

Papen német követ az osztrák-német meg egyezésről az angol-amerikai sajtószövetség bankettjén szerdán este a következőket mondotta:

— A béke igazi barátai boldogok, hogy Németország és Ausztria ismét egymásra talál. Mások viszont azt állítják, hogy a meg egyezés a középeurópai német imperializmus céljait szolgálja. Ezek azt hiszik, hogy Németország az ausztriai meg egyezésen át újabb hadjáratra készül. Azt válaszolom ezeknek: *őszinte örömmel kijelenthetem, hogy további politikánk megszabadítja majd őket ezektől a remképektől.*

Mindazok, akiknek az életben sikerük van

először is saját egészségükkel törődnek. Vigyázzon Ön is egészségére...

Az emésztés célja az élelmiszerek átalakítása, hogy kivonja belőlük a tápláló anyagokat, amelyek a szervezet működéséhez és felépítéséhez szükségesek és hogy azután eltávolítsa a salakot. Ha az emésztő szervek rendszeresen működnek, minden jól megy. Azonban hogyha a máj megbetegszik, túlterhelődik az abnormálisan magas mérgező anyagtermelés által és ez a szoros értelmében megmérgezi a szervezetet. Ebben az esetben beáll az úgynevezett autointoxikáció. A következmények ugyyszólván borzalmasak lehetnek; az emésztő szerveknél: gyomortágulás, rossz emésztés, bélhurut, székrekedés, májba; az eldugult veséknél beállhat az urémia; a megzavart idegrendszer ezerféle bajt okozhat. A bőrt pattanások, furunkulusok, ráncok lepik el. Sőt még a szívet is megtámadhatja és akkor beteges szívdobogás és borzalmas érelmeszesedés lép fel.

Tehát halaszthatatlanul küzdeni kell ez ellen a veszélyes önmérgezés ellen. Hála az Urodonalnak eltávolítani. Epügy eltávolíthatjuk azokat amelyek rosszul dolgozódtak fel, mint azokat amelyeket minden cél nélkül tartott vissza a szervezet. A máj tehermentesítéséért, valamint a rossz állapotban levő veseszűrők helyreállításáért folytatott harcban egyetlen más szer sem versenyezhet az Urodonalal. Egyetlenegy anyag nem volna erre elegendő. Urodonal tartalmazza a tíz legjobb hűgysav és méreg oldó, kiválasztó és eltávolító szert. Ehhez járul még a hűgysav és epeutak legerősebb fertőtlenítő szere is. Mindez hosszadalmas és alapos tudományos munkák alapján pontos kísérletek és gyakorlati próbák útmutatása szerint van összeállítva és adagolva.

URODONAL megóvja az egészséget.

Chatelain készítmény. Megbízható márká.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

Roosevelt tiltakozó szózata az atheizmus ellen

Amerikában minden évben katolikusok, protestánsok és zsidók közösen rendezik meg az úgynevezett „testvériség napját”, amelyen az istenhit mellett és a hitetlenség ellen tesznek tanúbizonyságot és fejtenek ki propagandát. Az ünnepségbe az idén bekapcsolódott Roosevelt elnök is és rádió nőtárhívást intézett mind azokhoz, akik egy legfőbb lényben hisznek, hogy közös frontot csináljanak a hit ellenségei ellen.

Beszédeben többek között a következőket mondotta: „A mi polgártársaink hitében van-

nak jószándéku különbségek s a testvériség napjának szelleme, de meg a mi amerikai lelki tradícióknak megköveteli, hogy ezeket a különbségeket respektáljuk. Jó lesz visszaemlékezni arra, hogy a mi Amerikánk nem egy népnek, sem egy krédónak, sem egyetlenegy osztálynak a munkája és gyümölcse. A ti és a mi elődeink messze földre szökről jöttek ide annakidején különböző hittel és lelkiélettel.”

Majd így folytatta: „Nincs most arra idő és alkalom, hogy felekezeti villongásokból hasznót kovácsoljunk. Sőt ellenkezőleg, itt az ideje annak, hogy megértjük egymást és a helyes vallási megértésből hasznót kovácsoljunk. Mi, akiknek van hite, nem lehetünk idegenek egymásnak. A világ mai helyzete kiáltóan figyelmeztet bennünket arra, hogy legyenek egységesek. Az én véleményem az, hogy a jelen nagy kérdése nem a különböző hitek, hanem a hit és hitetlenség körül forog. Nem az én egyéni hitem, vagy a tied forog kockán, hanem mindenkinek a hite, egyáltalán a hit. Ez az oka annak, hogy ki kell nyújtanunk a kezünket egymás felé és az istenhitből közös ügyet csinálni. Nem tudok nagyobb dolgot elképzelni hazám számára, mintha ez a vallásos szellem megerősödik és ha ez a megerősödés átjárja a nemzet minden osztályát és feltámasztja a bármily felekezeti emberek szívében az Istenben való hitet s az Ő akaratában való bizalmat és megnyugvást. Nem hiszem, hogy legyen olyan szociális, gazdasági probléma, amit ilyen lelki ujászületés tüzenél nem lehetne megoldani.”

Mi azt hisszük, hogy az amerikai államfő e fenkölt szavakkal valóban „Igéti” hirdetett.

LAPARUSITASRA emberek magas százalékkal felvétetnek. Jelentkezés a kladóhivatalban.

A Fülöp-szigetekre a hódítóspanyolok vitték be a katolicizmust

Miért tartják Manilában a 33-ik eucharisztikus kongresszust?

Az Osservatore Romano-ban naponta érdekes cikkek és híradások jelennek meg a legközelebbi eucharisztikus kongresszus székelyére vonatkozólag.

Mint közismert, ez a kongresszus 1937 február 3—7-én Manilában, a Fülöp-szigetek fővárosában fog lezajlani. Ez az ország, mely Távol-Keleten nyugatról a kínai tenger és keletről a Csendes-óceán között fekszik, 7000 szigetből áll. A főváros: Manila a legnagyobb sziget (Luzon) tengerpartján fekszik, melynek kiterjedése 40.000 négyzetkilométer. Az országot méltán nevezik Kelet gyöngyének, miután szelíd klímája, buja vegetációja és változatos vidéke rendkívül vonzóvá és elragadóvá teszi.

A Fülöp-szigetek az egyedüli katolikus

ország a Távol-Keleten.

Katolicizmusát még a hódító spanyoloknak köszönheti és azt hűségesen megőrizte századokon át. Az országnak 14 millió lakosa van, mely közül 82% katolikus. A lelkipásztorkodást 1400 pap látja el, akik közül 800 bennszülött. Egyházkormányzatilag két érsekségre, 10 püspökségre és két apostoli prefektúrára oszlik.

Az eucharisztikus kongresszus főünnepségei a manilai székesegyházban fognak lezajlani, mely a szigetvilág első katolikus temploma. Az ünnepségek többi része egy nagy stadionban, a körmenet pedig a messze földön híres manilai parkban, mely csodálatos kilátással bír a tengeröblre.

Milyen gyorsan lehet körülrepülni a világot?

New-Yorkból jelentik: Azt gondolná az ember, hogy a címben foglalt kérdésre már megkaptuk a választ, hiszen *Post Wiley*, a szerencsétlenül járt földközi repülő egy hét alatt kerülte meg a földgolyót. Igen ám, de ne felejtsük el, hogy *Post* repülése *sportteljesítmény* volt a javából, egy erre a célra előkészített gépen, melynek a szükséges üzemanyagon kívül csak a pilótát kellett szállítani. Repülése inkább vakmerő, elszánt rohanás volt a világ körül, rekord, amelyet utólag vagy éppenséggel felülmulni csak a legkiválóbb pilóták hivatottak. Bennünket azonban most az érdekel, *milyen gyorsan lehetne megtenni a világközi utat közönséges légi járművekkel, légiközlekedés keretében.*

Vagyis más szóval: hány nap alatt tenné meg földközi útját *Fogg-Phileas*, *Verne* Gyula híres utazója, ha az akkor rendelkezésre álló szárazföldi és vízi közlekedő eszközök helyett a mai utasszállító repülőgépekre és lég-hajókra bízta magát?

Egy amerikai újságíró, dr *Falconer Bolivar* erre a kérdésre akart választ kapni, mikor elindult a texasi Dallasból, hogy lefőzze nemcsak *Verne* 80 napos időtartam-rekordját, hanem mindazokat, akik könyvének hatása alatt világközi útra indultak és felül is múlták gyorsaságban Mr *Foggot* (akadt közöttük, akinek egy hónappal alig hosszabb idő alatt sikerült megkerülnie a glóbuszt). Utját persze mindenütt a levegőben tette meg. Ami nem is utközött nehézségekbe, hiszen ma már úgyszólván az egész világot behálózzák a légivonalak. Erdemes megállni egy pillanatra a légi forgalom bámulatos fejlődése mellett, aminek az utóbbi esztendőben tanui lehettünk.

A vasút — ha korát az első stocktondarlingtoni közforgalmú vonal megnyitásától számítjuk — *111 esztendő*. Számottevő légi forgalomról viszont mindössze csak *másfél évtizede beszélhetünk. És mégis, e rövid tizenöt esztendő alatt a világ légi vonalai több mint 300.000 km-es hosszúságot értek el, a világ vasúthálózata pedig ennek alig több, mint négyszerese.* Ilyen rohamos fejlődést talán egyetlen más közlekedési eszköz sem tanúsított. S míg 1927-ben világszenzációnak számított *Lindberg* atlanti-óceáni repülése, ma rendszeres légi forgalom bonyolódik le *Európa és Dél-Amerika között* az Atlanti-óceán déli részén s repülőgépjáratok kapcsolják össze *London* és *New-York* között *36 óras légi közlekedést rendezzenek be*, egyelőre még papíron marad. De valószínűleg nem sokáig. *A világközi légi forgalom első számú közellenesége az Északatlanti-óceán szörnyű viharai és ködfelhői nagyon bizonytalanná teszik felette a légi közlekedést.*

Ilykép — mondhatni — ma már

utasszállító légi járművekkel gyakorlatilag meg lehet kerülni az egész Földet.

Csak az Atlanti-óceán északi részének rendszeres áthidalása késik még. A terv, hogy *London* és *New-York* között *36 óras légi közlekedést rendezzenek be*, egyelőre még papíron marad. De valószínűleg nem sokáig. *A világközi légi forgalom első számú közellenesége az Északatlanti-óceán szörnyű viharai és ködfelhői nagyon bizonytalanná teszik felette a légi közlekedést.*

A többi a jövő hozza meg. Az újságíró terve egyelőre nem sikerült.

Nem jó múzeumi gépkocsival hosszú túrára indulni

Egyik amerikai Ford-gépkocsijártnak külön múzeuma van régi típusú autókban s ezeket néhanapján, hogy el ne rozsdásodjanak, alkalmazhatóval megjárta kissé. Nemrégiben három úriember vállalkozott arra, hogy egy régi Ford-kocsival kétezerkilométeres utat tesz meg annak bizonyítására, hogy a Ford-kocsik elnyúlhatatlanok, bármilyen régi is legyenek. A gyár szívesen rendelkezésre állt, de ezer dollárra kikötötte, hogy az útközben előforduló hibákat maguknak a vezetőknek kell kijavítani.

Elindult hát a kis karaván és álló hétig nem adott magáról életjelet. Itt-amott a földmívesek roppant füstfelhőkre figyeltek fel s mint utóbb megtudták, arafelé haladt el a Ford-kocsi. Szörnyű zörgés, recsegés közben mázott veszélytelen iramban előre a remek alkotás, míg aztán a történelmi nevű Spárta falu környékén hatalmas robbanás reszkettette meg a levegőt. A népek a robbanás helyére siettek és azonnal felfedezték a Ford-kocsit, amely megátalkodottan állt egyhelyben és egy kosár kincs kedvéért sem volt hajlandó odébbmozogni.

Két hét múlva a kocsit még mindig ugyanott volt. S a három díjversenyzőnek javítás közben hosszúraót a szakálla. Az újságok vezércikkeket írtak, egyik társaság még rádióközvetítést is adott. Most már Fordék tekintélyének megővéséről és a három versenyző becsületéről van szó. Vagy megjavítják a kocsit és nyertek, vagy szégyenszemre ezer dollár bánatpénzt kell fizetniük s Ford is elesik a reméli reklámtól. Boldog Amerika, ahol ilyen „kirándulásokra” is van kedvük és idejük az embereknek.

Összerombolták a lakók a házat, mert a háziúr leszállította a házbért

Háziurak vigyázat!

Nehogy elkövéssék azt a badarságot, amit elkövetett egy skóciai háztulajdonos, akinél hatvan család lakik. Ez a szerencsétlen ember abban a hiszemben, hogy lakói túlsokot fizetnek a bérleményükért, körlevélben közölte, hogy összes lakóinak házbért a felére szállítja le. Ugy gondolta, hogy az így előálló veszteség nála semmit sem jelent, viszont a lakók örömmujongva fogadják majd a kedvezményt, melyhez hasonlóról bár még nem tud a jelenkor, sem az elmúlt évezredek egyetlen lakója, de már a távoli illata is elképesztően kellemes.

A többi talán jobb lenne elhallgatni, de hát legyünk becsületesek és őszinték. A skót háziúr ugyanis alaposan megjárta azzal a házbérléssel! A lakók elolvasták a körlevelet és örömmujongás helyett azonnal ezt kérdezték: — Mi lehet az oka a nagy engedékenységek? Tűzveszélyes a ház? Vagy talán a pinceszében kísértetek járnak? Hatvan lakó rögtön és egyszerre jött rá, hogy nem szelel a kéménye, a falakon áthallatszik a zaj, kilyukadtak a vízvezetékcsövek, megrepedeznek a falak, össze akar dőlni az egész viskó, hát persze, azért történt a leszállítás, nehogy a lakók elmenjenek; no, nézd, besüvit a szél az ablakok melletti résekben, korhadt a porolórúd és rozogtak a lépcsőház vaskoriátjai.

Végeredményben a háziurat ügyvéddel felszólították, rögtön eszközölje a szükséges javításokat. Megkapták a tagadó választ, mire az asszonyok nekikeseredve behatoltak a háziúr lakásába, összerombolták berendezését és a jószívű embert úgy megrakták, hogy kórházba kellett vinni. Ami pedig a legszebb: a leszállított házbért senki sem fizeti, míg a magasat mindenkor pontosan megfizették.

A kiadáshivatal üzenetei

Antal János pléb., Trojja, Előfizetése 1936. LX 1538. számú lap.

VIGYÁZZ A SZIVEDRE!

Ebből az örökké aktuális könyvből a IV kiadás most jelent meg!

Hogyan éljen a szívbajos ember?

Szívbaj, érelmeszesedés, vérnyomás.

Írta: dr Bodon Károly egyetemi tanár.

A tartalomjegyzékből: A szívbetegek legfőbb tünetei: Gyengeség — A kifulladás — A szívdobogás — Szívtájéki fájdalom — A lélek és a szív — A szívbajok és egyéb bántalmak egymásra való cserehatása — A szívbajok keletkezésének egyéb okai — Toxinok — Baktériumok — Az emberi szervezet által termelt mérgek, belső mérgek, anyagcsere mérgek — A szervezetbe kívülről bevitt mérgek — Sebzések, sérülések — Rendellen életmód — Általános életrendi szabályok — Munka — Pihenés — Sport — Táplálkozás — Szeszitalok, kávé, tea — A dohányzás — Nemiélet, házasság — Az alvás — Az érelmeszesedés, vérnyomás — Meg lehet-e gyógyítani a szívbajokat? — A szívbetegek kezelése — Gyógyszeres kezelése — Étrendi kezelése — Klimaváltoztatás — Nyaralás — Torna, masszázs — Fürdőkúrák — Villamos kezelés — Ervágás — Léleki kezelés — Mikor forduljunk tehát orvoshoz?

Ara 90 lel és portó.

Kapható könyvtárunkban.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye
Oradea, Strada Regale Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétlétre: Egész évre 600 (félre 400) negyedévre 210, egy hónapra 70 lei.
 Magyarországon: Egész évre 90 F., félre 50 F., negyedévre 30 F.
 Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 25 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
 Csuji szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Csuji, Piața Unirii 13.

Kéziratokat nem térünk meg és nem adunk vissza.
 Csaták választékos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Hűvös idő, délután és éjjel sokfelé eső és zivatar, élnék északnyugati szél várható. Holnap megindul a javulás.

Mária anyakiráltné névnapja. Mária anyakiráltné névnapja alkalmával tegnap az oradeai görögkeleti székesegyházban ünnepélyes Te-Deum volt, amelyen dr. Bancila P. János prefektus és Avram Nicolae főjegyző vezetésével megjelent a vármegyei tisztikar s dr. Bleddea Tászló polgármesterrel az élén a városházi tisztikar.

Bucurestiből jelentik: Szerdán Mária királtné névnapja alkalmából a patriárkatus székesegyházban Te-Deumot tartottak, amelyen jelen voltak a katonai és polgári hatóságok fejei.

Zürichi zárlat. Párizs 20.23, London 15.36 fél, Newyork 305 hétnyolcad, Brüsszel 51.62 fél, Milánó 24.10, Madrid 41.90 névérték, Amsterdam 208, Berlin 123.20, Bécs — schilling 57.45, Prága 12.68, Varsó 57.70, Belgrad 700.

Árutársde jelentés Clujról. Buza 390, új (77 — 78 2—30/0) 370, Árpá új (59—60 4—50/0) 260, Zab, régi (40 3—40/0) 345, Kukorica 275, Liszt (0) 300, (4) 730, (780/0) 730, Tengerliszt I. 400, II. 340, Korpa 250, Széna (nem préselt) I. 120, II. 110, Lucerna és lóhere 140 lei.

Banati piac: buza 365—370, tengeri 290, zab 250, árpa 220, korpa 270, kismalmi liszt 700, nagymalmi liszt 730, tükmag 900, banati repce 650, káposztarepce 680 lei.

Satmari piac: buza 360—370, rozs 220—225, zab 260—270, árpa 260—265, tengeri 300—305, napraforgó 550—555 lei.

Baia-Mare: buza 360—370, újzab 280—290, ózab 300—310, tengeri 300—310, burgonya 250—270, széna 80—90, lóhere 100—110 lei.

Az oradeai Mezőgazdasági Kamara árfolyama: Buza 360—370, rozs 260—270, tengeri 300, árpa 250—260, zab 320—340, lóhere (széna) 120—130, széna 70—80, szalma 30—35, sertés 18—22 lei.

Oradeai tőzsde: buza 365, árpa 250, rozs 240, zab (tavalyi) 340, tengeri 300, nullás liszt 750, kenyérliszt 690, korja (tavalyi) 240 lei.

A felhőszakadás vasúti forgalmi zavart okozott Predealnál. Bucuresti. Saját tud. Az ország több részéből óriási felhőszakadásokat jelentenek. Brasov és Predeal között olyan nagy víztömeg zuhogott, hogy teljesen kimosta a vasúti síneket és megakadályozta a vasúti forgalmat.

Meghalt Wolff Károly, a magyar udvarnagyi hivatal utolsó főbírája. Budapestről jelentik: A keresztény községi párt vezetője, Wolff Károly csütörtökön hajnalban csopaki nyaralójában, szívizéhség következtében meghalt. A kormányzó éppen szerdán nevezte ki titkos tanácsossá. Németprónai Wolff Károly 62 éves volt. 1901-ben a bécsi főudvarnagyi hivatalhoz nevezték ki, 1906-ban külügyminiszeri osztálytanácsos, 1909-ben udvari tanácsos és az újonnan szervezett magyar főudvarnagyi bíróság elnöke lett. Az összeomlás után erős politikai szerepet játszott, 1922-ben az összes keresztény pártokat sikerült közös nevezőre hoznia. Holttestét Csopakra Budapestre szállítják és temetése ott megy végbe.

Félelmében kiugrott a motorosból a jegy nélküli utas. Arad. Saját tud. Csütörtökön reggel az aradi autómotorra jegy nélkül szállt fel Mihok Ovidius. Amikor a kálauz közeledett, ijedében kiugrott a robogó autómotorból. Életveszélyes zúdításokkal szállították kórházba.

Halálra ítélték Szovjet-Oroszországban az állomásfőnököt, akit felelőssé tettek a vasúti szerencsétlenségért. Moszkvából jelentik: A tomski törvényszék halálra ítélte Valko Carimkai állomásfőnököt, akinek gondatlansága folytán az elmúlt hónapban bekövetkezett a borzalmas kelet-szibériai vasúti szerencsétlenség, amely több, mint ötven halálos áldozatot követelt. A többi tizenegy vádlottat fegyházbüntetésre ítélték.

Timisoarán elhunyt Makkai Elemér építész hatvankilenc éves korában. Számos monumentális épület tervezője és építője volt, így a szalvatoriánusok rendházáé, a vadászerdei erdészeti iskoláé, több templomé — köztük a fratelliai új római katolikus templomé is — azonkívül állandó szakértő-építész volt a görögkeleti szerb püspökségnek. Ugy a katolikus, mint pedig a társadalmi mozgalmakban nagy szerepe volt, főleg az erzsébetkúlvárosi egyesületekben s a hitközségekben. Felesége, született Kliegli Kreszencia és kiterjedt rokonság gyászolja.

Új közjegyzők Satumare megyében. Satu-Mare. Saját tud. Az igazságügyminiszter dr. Csengeri István satumarei és dr. Heppes Béla baia-mareai közjegyző működési jogát megvonta azzal, hogy nem bírják eléggé a román nyelvet. A megüresedett közjegyzői állásokat most töltötték be. A Hivatalos Lap legutóbbi száma közli a királyi dekrétumot, mely szerint dr. Radu Ioan ügyvédet, volt alispánt Satu-Marera, dr. Tápálaga József satumarei ügyvédet Baia-Marera közjegyzővé nevezték ki.

A Cageros-Gross ügyet újra tárgyalják. Bucuresti. Saját tud. A Cageros-Gross ügyben július 28-án kezdik meg az újabb tárgyalásokat, amelyek során több előkelő politikust is ki fognak hallgatni.

Tízévi fegyházra ítélték Bisorca Jánost, a híres banditát. Arad. Saját tud. Az aradi törvényszék szerdán kezdte meg Bisorca János bandita bűnügyének tárgyalását. Bisorcának több büntetése is volt. A törvényszék csütörtökön a következő ítéletet hozta: Bisorca Jánost több rendbeli utonállás miatt tíz évi fegyházra, bűntársait: Crisan Istvánt 3 évi fegyházra, Fát Pétert egyévi börtönre, Urs Györgyöt nyolchónapi börtönre, öt orgazdát öthavi elzárásra ítélt és tizenegy vádlottat felmentett. Az elítéltek fellebbeztek az ítélet ellen.

Csütörtökön este tesznek fogadalmat az Olimpia magyar versenyzői. Budapestről jelentik: A magyar atlétikai szövetség csak igen későn, csütörtökre virradó éjszaka döntött abban az ügyben, hogy Magyarország területén kik futnak az olimpiai fáklyákkal. Oka ennek az volt, hogy a sportemberek és társadalmi előkelőségek elárastották a szövetséget jelentkezéssel, holott a futók létszáma kicsi, a fáklya kevés, és mindenki megkapja a fáklyát, amelyekkel futott. Főként ezért jelentkeztek ilyen sokan. A döntést nem tették közzé, hanem csütörtök délelőtt minden kijelölt megkapta az értesítést és a futás utvonalt. — Budapestről jelentik: A Beac sporttelepen csütörtök este 8 órakor reflektorfény mellett és katonazene kíséretében tesznek fogadalmat az olimpiai versenyzők, teljes díszbe öltözötten. A fogadalmat Csik, uszó távollétében Kovács futó teszi.

*** Izületi csúznál és ischiásnál, neuralgikus és arthritikus fájdalmaknál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz, reggel éhgyomorral bevéve, gyorsan előmozdítja a gyomor és a belek működését s igen könnyű, lágy székletet, jó emésztést és kellemes közérzetet biztosít. Az orvosok ajánlják.**

At akart uszni Szovjet-Oroszországba — letartóztatták. Bucuresti. Saját tud. Cetate-Albánál egy Walter Imre nevű maramuresi fiatalember at akarta uszni a Dnyesztert, hogy Biro-Bidjan nevű zsidó-szovjet tartományba menjen. A határőrök letartóztatták.

Önnek is szüksége van arra,

hogy tökéletesen megtanulja a német nyelvet! Játszva és a legrövidebb idő alatt tökéletesen megtanul németül!

most már III. kiadásában megjelent

Tanuljunk könnyen gyorsan németül

című, magántanulásra kiválóan alkalmas nyelvkönyvből, amelyet

Dr. Ernst Häckel tanár,

a Pázmány Péter Tud. Egyetem előadója, a báró Eötvös Coll. tanára írt.

Ha valóban rövid idő alatt könnyen, szinte játszva akarja megtanulni az Ön számára nélkülözhetetlen német nyelvet, úgy azonnal vásárolja meg e művet, amelynek bővített, szöveggyűjtemmel és a feladványok megfajtásával kiegészített

III. kiadása most jelent meg!

Ez a magántanulásra kiválóan alkalmas német nyelvtan néhány hónap alatt érte el harmadik kiadását!

A NÉMET NYELV ISMERETE MA MÁR MINDENKI SZÁMÁRA LÉTERDEK!

Ára fűzve 200 lei és 10 lei portó.

Kapható: **KÖNYVOSZTALYUNKNAL.**

Feljegyzések

A szovjet sajtó — a Berliner Tageblatt híradása szerint — többébrt mostanában arról, hogy a földművesek körében egyre sürűbben fordulnak elő — földeladások és vételek. A cikkek élesen kikelnek e régi szokás elharapódzása ellen és erővel intézkedésekben azonban, amint tudjuk, eddig sem volt hiány. Semmiféle intézkedés sem volt elég erős ahhoz, hogy a életet — az orosz falusi ember életét — legyőzze ott, ahol annak súlypontjáról volt szó.

Ez a súlypont az oroszok életében másutt feküdt, mint nálunk. Azokban a falvakban, ahol a Stotypin-féle földreformot (1912) nem hajtották végre, a föld a község birtokában volt s azt évente osztották ki megművelésre.

Másfelől azt a 2—3 holdnyi „udvarföldet”, mely e régi rendszer mellett minden gazdának külön tulajdona volt, az új kommunista rendszer merte köztulajdonna tenni és éppen úgy meghagyta „ápolás céljából” azokat az állatokat is a gazda birtokában, melyeket ezen az udvarföldön nevelt és tartott.

Most nem történik egyéb, mint az, hogy ezek az udvarföldek nőni kezdenek. Az otthonmaradottak megveszik vagy bérbéveszik azoknak az udvarföldjeit, kik elmennek a városba munkásnak. Ilyenek pedig sokan vannak.

Jellemző és érdekes ezeknek az átruházásoknak gazdasági formája. Olvasunk például egy ilyen szerződésről, mely bérösszerűl — 200 kg. szőget köt ki.

A szög fejére ütött az a gazda, ki ezt a feltevélt bele írta a szerződésbe. A szükségletek találkoznak és kiegyenlítődnek. Az emberi beavatkozások sokszor azt a szerepet játsszák a társadalmakban, mint az elemi csapások a természetben. Zavart s változásokat idéznek elő, de sohasem olyan nagyot, melyet ne lehetne hamar és teljesen kihgyerni. (Skn.)

Műhelytűz Gheorgheniben. Saját tud. Ma reggel 4 órakor Tózsér Bálint géplakatos műhelyisége kigyulladt és leégett. Bár a város önkéntes tűzoltósága már az első percekben megjelent a helyszínen és hozzáfogott az oltáshoz, csak nehezen sikerült a tüzet lokalizálni, mert a napok óta tartó hőség miatt a tűz pillanatok alatt lepte el az épületet. A tűz állítólag Ingber mászós füstölőjében keletkezett és onnan terjedt át Tózsér műhelyébe. Tózsér gépei és szerzőimai használhatatlannokká váltak. A kár meghaladja a 60.000 leit.

Nagy utazási és vízumkedvezményok a szegedi ünnepi hetekre. Szegedről jelentik: Augusztus 1-től augusztus 16-ig nagyarányú ünnepi színjátás színhelye lesz a szegedi Dóm-tér, 1-én, 2-án és 4-én az „Ember tragédiája”, 8-án, 9-én és 11-én „Bizánc”, 14, 15. és 16-án a „János vitéz” kerül szabadtéri színpadon előadásra. Az ünnepi játékokkal kapcsolatban nagyarányú vízum-és utazási kedvezményben részesülnek a Szegedre utazók. Július 25-től kezdve ugyanis vízumot egyáltalában nem kell fizetni, az utazás pedig 25 százalékos lesz Szegedre. A vízumigazolvány háromhónapos tartózkodásra jogosít. A kedvezmény megkezdése augusztus 16-ig bezárólag érvényes. A szabadtéri játékokkal kapcsolatban alföldi cigánylakodalmat, mezőgazdasági kiállításat, zenés hajófelvonulást, éjleli halászatot stb. is bemutatnak.

Megmarta a kigyó. Satu-Mare. Saját tud. A maramuresi Iapa község határában Tintas Anna tizennyolcéves leány juhait legeltette a mezőn. Közben a nagy melegtől elámaszkodott és levegőredett a fübe aludni. Amikor felébredt, borzalommal látta, hogy az egyik lábára kigyó csavarodott. A hulló, amikor a leány megmozdult a lábába mart. A szerencsétlen leány az ijedségtől elájult. Társai órák múlva találtak rá. Azonnal beszállították a sighthi kórházba, de felépülésében nem nagyon bíznak, mivel a kigyóméreg már felszívódott a vérébe. A kigyó elmenekült.

Amíg fürdőben üdült, kifosztották a lakását. Timisoara. Saját tud. Binder Mátyas lugoji háztulajdonos egyideig Buziacon nyaralt. Amikor hazatért megdöbbenve látta, hogy lakása ajtaját, ablakát feltörték s ismeretlen tettesek ezüst evőeszközt, aranyórát s mindenféle ékszert, összesen hetvenezer lei értékben elvittek.

A földet körülvevő felhők súlya. A californiai egyetem meteorológusai több éven át megmérték a napi csapadékmennyiséget és ennek alapján megállapították, hogy évenként 1140 billió kilogramm eső esik a föld felszínére és a földet körülvevő felhők súlya 603.900.000 kilogramm.

Öreg ember nem vén ember. Deterding, az olajkirály, aki bizony ma már hetvenéves, a legnagyobb csendben feleségül vette a harmincnégy éves Knaack Mina kisasszonyt. Az olajkirály felesége német nő, az esküvőt azonban Amsterdamban tartották meg, ahol azonnal repülőgépre ültek, hogy Berlinbe utazzanak. Sir Henri Deterdingnek Knaack Mina már a harmadik felesége, mintán első két feleségét elvesztette.

Garamszegi Gécy Iván halála. Az oradeai úri társadalmat súlyos veszteség érte. Garamszegi Gécy Iván földbirtokos fiatal felesége, Senor Erzsébet alig 35 éves korában, hosszas betegség után meghalt. A végzetlenül rokonzenyes, finom kedves uriaszonyt férjén kívül édesanyja: öz. Senor Alafárné sz. Papp Vera, testvérei: Senor Miklós, Rózs. és Margit és nagyanyja: öz. Papp Miklósné sz. Abrahám Vera s széleskörű baráti kör gyászolja. Temetése őrjási részvét mellett csütörtökön délután 4 órakor volt a Haller kápolnából, a római katolikus egyház szertartásai szerint.

Az olimpiai láng Bulgária földjén. Belgrádból jelentik: Az olimpiai láklyát vivő staféta Korinthust és Athént elhagyva, szerdán bolgár területre érkezett. — Ünnepléses külsőségek között fogadták a stafétát. A láklyát a város polgármestere vette át, aki a szabadban felállított oltár lángjánál meggyújtotta az olimpiai tüzet.

*** Az örök fiatalág eléréseért.** Az örök fiatalág, ez az az álom, amelyről az emberiség évezredek óta álmodik. Az öregséggel járó tehetetlenség az, ami ezen álmot előidézte. Bar ma még nem vált valóra, mégis sikerült az öregség sok elbirtálatlan velejáróját mellőzteni. Emlékezzünk csak vissza, hogy mily nagy teher volt egykor a köszvény. A fájdalmak következtében majdnem felőrlődött a szervezet. Természetesen annakidején még csak gondolni sem lehetett munkára vagy bármilyen kötelesség teljesítésére. Ma azonban, amidőn az URODONAL létezik, az emberiség ettől a teherrel megszabadult. Urodonal azonnal megszünteti a fájdalmakat, gyógyítja a köszvényt még a legkétségbeesettebb állapotban is.

Mesterlövökké képezik ki az angol pincéret és pincérnöket. Londonból jelentik: A Lyons éttermi vállalat, Anglia legnagyobb vendéglőipari cége, melynek csak Londonban több ezer helyisége van, nagyobb éttermi tetején lövöldéket rendezett be, hol a pincéret és pincérnöket mesterlövökké képezik ki.

Jubilál a gyermekvasút. Az első gyermekvasutat 80 évvel ezelőtt készítették. Ez még nem működött magától, hanem spárgával húzták. Persze a játékok hazájában, Nürnbergben csinálták 1856-ban. Tíz évvel később, 1866-ban készítették el a legelső felhúzható, szerkezetes játkonvatot. Persze nagyon gyatra jószág volt, a mai gyermek hamarosan a földhöz csapná, mert ha egy egész kicsike terhet, mondjuk egy rogyababát tettek bele, már meg se indult. A mai vilánnal futó játékszerek mellett bizony már nem volna létjogosultsága az ilyesminek. Kultúrtörténeti szempontból azonban igen érdekes figyelemmel kísérni a játékszerek történetét, fejlődését és hanyatlását.

Névnapi jókedvben belefutott a Begaba. Timisoara. Saját tud. Susanovaton, ahol a városnak kötelepe van, Bastinas Ilie huszonkilenc éves kötelepi munkás a névnapiját ülte meg. Mulatozás közben azzal akarta vendégeit szórakoztatni, hogy egy nagyobb csónakon evezett velük fel-alá a Began. Amikor a vendégek partraszálltak, az ember továbbra is a csónakban maradt és hovatovább valóságos akrobata mutatványokba fogott, de egy heves mozdulat következtében belezuhant a folyóba és belefutott. Négy árva ártaja.

Uj orgonát kap a Westminster-azekesegyház főtemploma. Londonból jelentik: A Westminster-azekesegyház főtemplomának kétszázhat éves orgonája helyett újat építenek, hogy VIII. Edward koronázásának zenei része is méltó legyen az ünnep világraszóló pompájában. Az új hangszer 20.000 fontba fog kerülni, amihez a király, Mary királyné nagyobb összegeket és egy névtelen adakozó ötezer fontot adományozott. Norris dr. a Westminster dékánja és Sir Percy Vincent, London lordmajorja, rövidesen gyűjtést indítanak a hiányzó összeg előteremtésére. Az új orgona építésének irányítására műszaki és zenei szakbizottság alakul, Bullock dr. a Westminster-apatóság főorgonásának elnöklésével.

Napjában csak egy gyűlés. Timisoara. Saját tud. A rendőrkvesztura rendeletét kapott Bucurestiből, amelynek értelmében ezentul egy és ugyanazon napon a város területén csak egy gyűlés tartható, illetve engedélyezhető.

Villámcsapások pusztítottak. Satu-Mare Sajat tud. Lápusel satumaremegei községben a villám belesapott Somcutean Ioan gazdálkodo házába. A fedélzet tüzet fogott s csak nagy erőfeszítések árán sikerült megakadályozni a ház pusztulását. — A maramuresi Breb községben a villámcsapás felgyújtotta Pop Mihaly ruzdálkodo házát, amitől tüzet fogtak a melléképületek is. Minden odaveszett. Az istállóban tizenegy szarvasmarha bennégett. Vlad község határában szénakazlat gyújtott fel a villám. — Csuriban a villám belesapott Balajthy Zoltan vendéglős házába s a rádiókészülékeket szilánkokra szaggatta valamint a villamos vezetéket is tönkretette. — Tighinából jelentik: Különös eset történt a tighinamegeyi Ciadar-Lunga községben. A nyolctagu Stavioglu-család asztalnál ült éppen, amikor heves zivatar keletkezett. Zengett az ég és a villámcsapások sűrűn követték egymást, majd egy pillanatban a villám a ház ablakán keresztül becsapott Stavogluék lakásába, átszáguldott a megremült emberek feje fölött, majd a szemben levő ablakon át távozott. A faluban mély hatást váltott ki a ritka, de nem példanélküli természetű tünemény, amelyet a babonás emberek különös égi jelnek tartanak.

Mennyit ér a fül. Mexikóból jelentik: Néhány héttel ezelőtt a mexikói kormánypara és ellenzék egy-egy kis csoportja között egy kisebb utcai verekedés folyt le, melynek egyetlen áldozata egy levágott fül volt. Az egyik harcos ellenzékí levágta a kormánypárti ellenfele fülét. A megcsontított ember kártérítésért beperelte ellenfelét, a mexikói bíróság néhány nappal ezelőtt hozott ítéletet, amelyben kimondta, hogy a bíróság véleménye szerint a levágott fülért 3000 pezeta kártérítés jár.

A vézates kísérlet

Elevenen megsült egy amerikai tudós

Newyorkból jelentik: Példátlan esemény színhelye volt Joe P. X. Yellow amerikai tudós laboratóriuma. A fiatal, alig harminckilenc esztendőes vegyész asszisztenseinek és tanítvá-

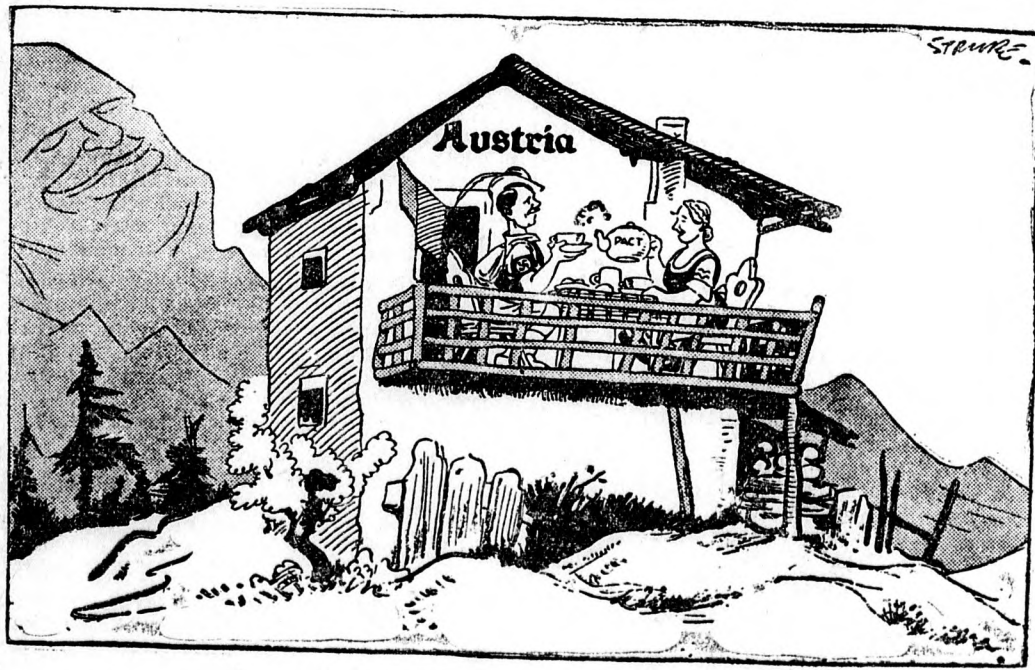
nyainak a jelenlétében azt akarta megállapítani, hogy milyen mértékben képes az emberi szervezet a hőséghez alkalmazkodni? A kísérlet céljára különleges kályhát építtetett, melybe a kísérletet végző személynek be kellett ülnie.

Yellow dr. aki tudta, hogy ezuttal életét kockáztatja, a kísérletet megelőző napon végrendeletet is készített. Tanítványai hasztalan könyörögtek a tudósnak, álljon el a borzalmas próbálkozástól. Yellow hajthatatlan maradt. Elbúcsúzott tőlük, majd beült a kályhába, amelybe mikrofont szereltek, hogy a tudós azon át közölje észrevételeit a laboratóriumban tartózkodó tanítványaival.

Borzalmas pillanatok következtek. A kályhába zárt tudós körül fokozatosan emelkedett a hőmérséklet és a kutató közben szakadatlanul figyelte szívverését s részletes közléseket tett szervezetének elváltozásairól. A kályhában egyre kibírhatatlanabb lett a hőség, a tanítványok rimánkodva kérték mesterüket, hagyjon félbe a kísérlettel. Yellow azonban szinte eszelősen ragaszkodott annak megállapításához, mi az emberi szervezet ellentállóképességének legutolsó határa.

Végül 94 és fél fok Fahrenheitre emelkedett a hőség. Az irtózatos forróságot négy perccen át bírta ki a tudós, azután nem jelentkezett többé.

Tanítványai kétségbeesetten szakították fel a kályhaajtót. Yellow asszisztense, Waenger dr eszméletlenül talált red mesterére, aki nem is tért többé magához s néhány perc múlva meghalt. A kísérletet végző vegyész a szó szoros értelmében elevenen megsült a kályhában.

Ausztria és Németország békésen teáznak.

Az angol „Daily Express” című lapban jelent meg a fenti rajz, amely kedves gonoszkodással a két szomszédos állam kibékülését gunyolja ki. A háttérben levő mussoliniaróu szikla is hozzátartozik az angolok gúnyolódásához

AZ OTTHON

Jégvert mezőkön...

Az emberek langyos nyári esőt kérnek és örülnek, ha elborul az ég. A felhők azonban hirtelen feketévé színesednek, rozsdavörös szegély tarkázza őket és ember, állat megrezzen, mikor megdördül az ég.

Langyos, jóságos eső helyett gomomba felhőszakadás paskolja el a teljes pompájában disztró természetű és a kemény jégszemek sárba verik a keresztetbe rakott gabonafejeket, szalagokká szabdalják a kukorica leveleit.

Vihar után szivárvány tarka szalagja röp-pen az égre és az alkonyi napsugár megcsillan az emberek könnyes szemén, akik egész tavaszi, nyári fáradozásuk sárbatiport, drága gyümölcsét siratják.

Aztán felcsendül a keserves kérdés:

— Mi lesz velünk a télen?

Jó lenne ilyenkor felfekinteni a lenyugvó nap aranytányérjára és leolvasni róla az égi üzenetet:

— Ne búsulj, földreiport ember! Ma szomorúság felhőzi a szívedet, de holnap reggel újra felvirrad a fény és lehet, hogy a munkád eredményét kétszeres jutalom koronázza. Ha a jót elfogadod onnan felülről, — fogadd szívesen a rosszat is és ne feledd, hogy jóban is, rosszban is Isten tenyerén vagy, aki csak megpróbál, de el nem ejt soha...

És a jégvert mezőkön, a szétszórt kékék, letördelt kukoricaszárak között másnap már kikandikál a szarkaláb, a búzavirág, a mézfű vigasztaló színes arcoskaja. Csűrös Emília.

Részletek egy szép könyvből*

Végy a kezembe

egy szem csöppnyi kis szamócot. Olyan kis féligérett, keményke-savanyúcska szerénykét, amilyen az erdei út szélén is megterem. Aztán járd be autón és repülőgépen a világ összes gyárigazgatóit és tudósait, hívj fel rádió minden titkos rendőrt, igérd oda a trösztök és konzorciumok minden vagyonát, ha gyártnak neked csak egyetlen szem szamócot (nem viaszkból, nem cukorból, nem selyemből — de igazi, élő eperhúsból) — és nem tudják megcsinálni neked.

Es most végy kezembe egy kertészeti katalógust és nézd meg az epertermelőknél szülő hirdetések. Van korán érő eper, van késői; vagy óriási nagyra nő. asztalra, és van kisebb, de rendkívül dúsan termő: befőzésre; van keményhúsú, amely a szállítást bírja kitűnően; van, amely a leg hosszantartóbb tavaszi esőben sem rothad meg; van kiválóan édes, van kiválóan piros; van alacsony tövű, széljárásos helyre; van magastövű, sáros-esős vidék számára; van... van ezerféle, csak szakember tudná felsorolni, hogy melyik fajtának mi az előnye.

Es mindezt emberek tenyészítették ki az egyszerű, ősi, kicsi szamócaból. Emberi tudással, emberi akarással, emberi kitartással.

Ez csak egy a sok közül, de a növény- és állatvilág megszámlálhatatlan példát szolgáltat annak, aki keresi, hogy: ha létrehozni, csinálni nem is, de kitermelni, nemesíteni, egy cél szolgálataiba állítani lehet a feltalálható adottságokat.

Az ember az adottságok végtelenségével születik. Jó és rossz, hasznos és káros, szép és csunya, erős és gyenge, nagyszabású és kicsinyes, benne van az emberben, mint ősi csira.

Rajtad áll, hogy mit termelsz ki magadból.

Ne hallgass azokra,

akik azt mondják: nem lehetek kedves, ha egyszer nem születtem annak. Egy pár évvel ezelőtt történt, hogy a Tauern hegységben levő Ankogel jellegzetes sziklacúcsa egy téli reggelen nem volt többé. Még csak dördülést sem hallott a lakosság, olyan vastag hóréteg alatt és hórétegre történt a zuhanás. A puha hó, a lágy esősepp évezredek munkával ledöntötték a sziklacúcsot.

Egy másik példát is mondok, sajnos, elfelejtettem a pontos helyet. A délbajor hegyekben az 1920-as órási hidegekben az egyik hegyszakadéknál nem olvadt el a hó még nyáron sem. A következő tél hava már havas altalajra talált és így újra nem olvadt el, a most következő meleg nyáron sem. A harmadik évben már kirándulóhelyé lett; az emberek figyelmeztették egymást: ime így keletkezik a gleccser.

* Stadler Frieda: „Szeretnéd, ha szeretnének?” című könyve megérdemelten nagy feltűnést keltett az ifjúsági könyvpiacra. Belőle vettük a fenti érdekes fejezetet.

csér. Érdekesnek találták.

De a rét gazdája egyáltalán nem találta kellemesnek az új tüneményt: hó terjengett mind szélesebb téren ott, ahol azelőtt a tehene legelészett. Es nem találta kellemesnek a falu lakossága: a hőmező körül hidegebb lett a levegő, később fejlődött a tavaszi természet és nem ért be rendszeren a nyári termés. Es hozzá még a tudósok azt jövendölték, hogy mindez rosszabbodni fog. De erre aztán nagyot gondoltak a derék bajorok: „Minek nekünk ide gleccser?” jelszóval felfegyverkeztek ásóval, kapával, lapáttal és ki tarogcán, ki szekérral elhordta a kemény, jegesedő havat a saját mezejére, olvadni. Es ezentúl minden évben elhordták a havat, há magától el nem takarodott. Az ember leküzdötte a keletkezésben levő gleccsereket.

S a tanulság?

Te talán nem ismersz olyan embereket, — mert még fiatal vagy, de szüleid, tanáraid akár tucatjával is emlegethetik neked őket, — akik fiatalokorukban kedvesek, bájosak, közszereplők örvendezők voltak, később pedig zsémbes, morózus, gögös, szívtelen emberek lettek. Viszont olyanokról is fogsz hallani, akik fiatal korukban csipőnyelvű, hangoskodó, elbizakodott fruskák voltak, később pedig megértő, szerető, anyáslelkű, szelíd, kedves emberekké lettek.

Az élet tördelte őket. Az egyiknek a természetes báját, közvetlenségét, bizalmát tördelte le — a másiknak az élet, magabizását, nagyszavúságát.

Csak hogy az ember, az értelemmel és akaratval felruházott lény nincsen vaktában kiszolgáltatva az élet építő és romboló munkájának. Az ember megvizsgálja az adottságokat és számbaveszi az erőket és a kettőt olyan viszonyba állítja egymással, hogy azt termelje ki, amire szüksége van.

Felfogja a romboló vizesést és szobát világitó, kocsikat hajtó villamosságá alakítja. Az elromlott levegőből kiválasztja a salétromot és földet trágyáz vele. Kikeresi a répafajok közül azt, amelyik aránylag legedesebb és tudatos ráhatással így felfokozza a cukortartalmát, hogy az európai cukorrépa ma már feleslegessé tette a trópusokon termő cukornádat, melytől Napoleon blokáddal akarta elzárni Németországot.

Es az emberi természet ezerféle adottságából is ki lehet és ki kell választanunk azokat, amelyek a kedvesség tulajdonságát és erényét jellemzik. Természetesen nem választható ez el az egységes, bensőséges önéveléstől. De a mai időben amikor hajszoltaság, degeneráltság (mert mi másnak nevezzem ezt az oly sokat emlegetett idegességet), nehéz gazdasági élet, rossz példa, lelki és idegi fertőzések valósággal koncentrikus támadást intéznek a kedvesség ellen, — érdemes ezt az önévelést úgy beállítani, hogy éppen a kedvesség kitermelése legyen egyik főtevése.

Borvirág

A virágkiállításra hiába keressük. Kizárólag emberi orrokon virít. Nem tartozik sem a ritka, sem a kellemes jelenségek közé. A szememnél is gyakran találkozunk vele, noha itt ugyancsak stilszerűtlen s illúziórontó jelenség.

Az orrvörösséghez s rajta keresztül a borvirághoz nagyon könnyű hozzájutni. Néha szervi elváltozások, belső bántalmak eredményezik, máskor az arcbőr ápolásának elhanyagolása, esetleg az időjárás viszontagságai váltják ki. A rendszertelen életmód, a helytelen táplálkozás, a fűszeres, forró ételek, az izgató, szeszes italok csak súlyosbítják a bajt.

Különösen a zsíros bőr hajlamos a kivörösödségre, ezért a felesleges zsíradék eltávolítására s a zsírprodukción csökkentésére a normális arcápolás keretein kívül is fokozott gond fordítandó.

Az orr és környékének krónikus vörössége nem jelentkezik egyszerre minden átmenet nélkül, hanem a figyelmeztető jelenségek egész sora előzi meg. Rendszerint olyankor, midőn a téli hidegről meleg szobába lépünk, forró italt fogyasztunk, hirtelen öröm ér, avagy váratlanul zavarba jövünk, arcunkat hőhullám lepi el s orrunkat mûló pirosság borítja. E jelenség később mind gyakrabban ismétlődik s hovatovább nehezebben múlik el. Idővel állandósul.

Az orr és a környező arcbőr vörösködésébe hálózott piros színt vesz föl, mely mind intenzívebb színűvé válik, rajta gennyes pattanások is keletkeznek, melyek aztán teljessé teszik, befejezik a szépségromboló munkát.

A teljesen kifejlődött borvirág a bőrnél olyan komoly, súlyos megbetegedése, melyet csupán szakorvosi felügyelet mellett véghezvitt radikális kezelés segít. A bajt megelőzni s a kezdeti stádiumban lévő bántalmat leküzdödni azonban nemcsak hogy a mi feladatunk, de kötelességünk is.

Még az erre hajlamosoknak is felesleges a borvirágtól félni, ha komolyan veszik az arcápolást, ha védik arcbőrüket a hidegtől, melegtől, kerülnek az átmenetnélküli hőmérsékletváltozásokat, tartózkodnak kávétól, teától, forró, fűszeres ételektől, szeszes, izgató italoktól, e mellett egészséges, diétikus életet élnek, sportolnak, tornáznak. Az egészséges életmód a bőr egészségét is biztosítja és a megbetegedésekkel szemben ellentállóvá teszi.

A bőr rosszindulatú kipirulását forróvizes borogatással lehet gyógyítani, mely enyhébb esetekben gyógyítólag hat. Súlyosabb esetekben azonban az orvosi kezelés nélkülözhetetlen.

A borvirág kertésze az orvos! A. F.

Hasznos tudnivalók

LIBAMÁJ ELTEVÉSE nyersen. A letisztogatott és mosott májat besózzuk és nyersen üvegbe tesszük. Felöntjük langyos libazsírral vagy vajjal és forrásban levő vízben tartjuk több, mint két óráig. A máj így jól eláll. Használat előtt a lezsírozott májat meleg vízbe tesszük, hogy a zsír minden részéről lejjön. Ezek után felhasználható különleges célokra, amire nyers máj szükséges. Persze a sterilizálás alatt a máj némileg elveszti nyers mivoltát.

TARHONYÁT, ha nagy mennyiségről van szó, amit előre gyúrunk meg és vagdalunk fel, célszerű napos, szélsédes időben készíteni. A rostán áttört tarhonyát így a szabadban, pl. a kertben száríthatjuk. Határozottan jobb így a tézsla. Nem lehetetlen, hogy az ibolyántúli sugarak okoznak benne valami vegyi változást, amely előnyére van. De nem szabad egyszerre forró napra tenni, mert nagyon gyorsan megszárad s akkor nem olyan jó. Persze gyakran át kell forgatni és csak ha már teljesen száraz és ki is hült, akkor tegyük el a zacskókba.

KÖZGAZDASÁG

A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Uniójának közgyűlése

Satu-Mare-ről jelentik: Ismeretes, hogy az új szövetkezeti törvény külön központokat létesített a szövetkezetek gazdasági kapcsolatainak fejlesztésére és külön az ellenőrzés, irányítás és nevelés céljaira. A kisebbségi szövetkezetek külön unióba tömörülhettek, melynek legfőbb feladata az önellenőrzés megszervezése és elvégzése. Most tartotta közgyűlését a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Uniója Satu-Maren. Az Unió részéről dr. Gyárfás Elemér elnök, Gyarmathy Árpád és David Sándor ig. tagok, gr. Bethlen László igazgató, Petrovay Tibor cégvezető és dr. Oberding József jelentek meg a közgyűlésen, amelyen számosan vettek részt a vidék szövetkezeti életének vezetői.

Dr. Gyárfás Elemér elnök megnyitó szavaiban hangsúlyozta a személyes találkozásokat és megbeszélések fontosságát a szövetkezeti életben, amelynek alapját az egymás iránti bizalom, az önmagunk erejére támaszkodás és a bizó optimizmus képezi. Nagy erőfeszítésekbe került a szövetkezeti törvény megalkotásánál a külön kisebbségi szövetkezeti unió felállításának biztosítása, igen fontos tehát, hogy a kisebbségi szövetkezetek és az unió kifogástalanul teljesítsék kötelezéseiket. A központ maga egyedül nem tud szövetkezeti életet fejleszteni, mert a munka eredményessége elsősorban a vidék szövetkezeti vezetőitől függ. Nemrég egyes vendégszázírok különféle vádakat kezdtek hangoztatni szövetkezeti életünkkel szemben, anélkül, hogy az aradi szövetkezeteknek az impériumváltozás utáni

sorsát, nehézségeit és fejlődését ismerték volna. Ha csak a meglévő kereteket tartani tudjuk, már teljesítettük feladatunkat a mai nehéz körülmények között, szövetkezeti életünk azonban az állandó fejlődés képét mutatja úgy számokban, mint szellemben.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után Bethlen László gróf olvasta fel az igazgatóság jelentését, amely beszámol az unió múlt évi működéséről. Az év folyamán 18 új szövetkezet lépett az unió kötelékébe, sikerült elvégezni az összes tagszövetkezetnek évi egyszeri törvény által előírt ellenőrzését. Az irányítás és nevelés tekintetében az év folyamán kiadott 15 körlevél, a Szövetkezeti Ertesztő népszerűsége, az ellenőri kar állandó érintkezése a szövetkezetekkel, a különböző vidékeken tartott értekezletek, könyvelői tanfolyamok és propaganda gyűlések kedvező eredményeket hoztak.

A zárszámadások és az 1936. évi költségvetés elfogadása után a választásokra került a sor, amelynek rendjén az igazgatóságba új tagul dr. Harsár Géza satumarei ügyvédet választották be, aki a Hangya Szövetkezetek Uniójának elnöke. Utána dr. Borbély Lajos tartott előadást a szövetkezeti nevelés és propaganda-ügy aktuális kérdéseiről és határozati javaslatot terjesztett elő a tennivalók megoldásának módjára nézve. A közgyűlést érkezőket majd közebed követte.

A kánikula következményei már mutatkoznak

A szárazság katasztrófális lehet a kukoricatermesre

București. Saját tud. A mezőgazdasági minisztériumhoz érkezett jelentések szerint az általános szárazságtól igen sokat szenvednek a kukoricavetések. Ha egy héten belül nem lesz bőséges eső, az ország legtöbb részén teljesen kiszárad a kukorica.

Arad. Saját tud. A hetek óta tartó trópusi meleg, amely Aradon és Arad megyében uralkodik, borzalmas pusztítást végzett a különböző terményekben. Egyes helyeken napon 32. árnyékban pedig 41—42 fok melegét mértek s a hőgúszította vidékekről beérkező jelentések olyan kedvezőtlen képet mutattak a megyei mezőgazdaság helyzetéről, hogy az itteni mezőgazdasági kamara részéről azonnal bizottság indult útnak a kánikula által okozott pusztítás kivizsgálására.

A bizottság jelentése szerint a nagy hőség különösen a tengernek ártott, de nagy kárt vitt véghez a gyümölcsösökben is. A későn vetett tengeri csövet sem ad, úgyhogy azon már az esetleg beálló esőzések sem segíthetnek.

Amire már évtizedek óta nem volt példa a podgorian: a szőlő nagyrésze elszáradt, úgyhogy Paulia és Pancota szőlőgazdái a lehető legsiralmasabb szüret elé tekintenek. Az említett községek kívül nagy kárt okozott a hőség az egész Podgorian és az aradi gyümölcsösökben is.

A kánikula káros következményei már is érezhetők, amennyiben a tengeri ára alig néhány nap alatt Aradon és a megyében kétszeresére emelkedett.

Megérett a szőlő Versecen. Timisoara. Saját tud. A jugoszláviai Versecen már megérett a szőlő egyrésze. A Csaba-gyöngye szőlő-faj teljesen megért, a Madeline-faj csaknem teljesen. A nagy meleg következtében így a verseci piacra már friss szőlő kerülhetett. Kilóját tíz dinárért adják.

Csökkenő irányzat a csehszlovák borbevitelben

Prágából jelentik: A csehszlovák statisztikai hivatal kimutatásából megállapítható, hogy a borbevitel az utóbbi években állandóan hanyatló irányzatot mutat. Míg régebben évenként 250—450 ezer hl volt a borbevitel, az utóbbi évek átlaga mindössze 70—80 ezer hl. Csehszlovákia főként Görögországból, Spanyolországból, Franciaországból, Olaszországból és Jugoszláviából importál bort. A bevitel csökkenésének nem a fogyasztás hanyatlása, hanem a belföldi termelés fokozódása az oka, ami abból is kitűnik, hogy a fogyasztás a válság-években sem csökkent.

Az elmúlt évben a köztársaság területén mintegy 600 ezer hl adózott bor került forgalomba. A szőlőtermelő területek nagysága nemsokára eléri a 30 ezer hektárt, ami még mindig nem túlnagy az ötven év előtti 42 ezer hához viszonyítva. A szőlőtermelő terület a filoxera pusztításai következtében eleinte erősen összehúzódtott, az évtizedek folyamán azonban lassankint ismét mintegy 22 ezer há-ra emelkedett.

Az utóbbi években átlagosan 1000 há új szőlőt telepítettek évenként, amelyhez a gazdák a megfelelő oltványokat az államtól kapják, tehát nincs szükség külföldi bevitelre és így nincs meg az a veszély sem, hogy külföldről a szőlő valamilyen újabb állati vagy növényi ellenességét is behurcolják. Csehszlovákiában főként fehér borszőlőt termelnek.

A timisoarai pékek bejelentik üzemeik leállítását. Saját tud. A pékek küldöttségileg jelentek meg Coman Agoston városi időközi bizottsági elnökkel és Jonescu Gyula dr. subprefektusnál és az új gabonaértékesítési rendszerrel kapcsolatos panaszukat adták elő. Kijelentették, hogy amennyiben a sérelmes intézkedéseket meg nem változtatják, leállítják az üzemeiket. Ugy a városnál, mint pedig a megyénél megígérték, hogy a pékeket kívánásukban támogatni fogják. Polgármester és subprefektus az illető dekrétumra behatósított tanulmányozása után pénteken közösen adnak választ a deputációnak.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja azavankint 3 lel, vastagabb betűvel 6 lel. Legkisebb apróhirdetés Ará 20 lel (Az állásterjesztőknek 33 százalékos kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lel.

Lakás

Kiadó

3 szobás modern balkonos szép utcai lakás november 1-re. Oradea, Strada Tache Jonescu No. 15.

Kiadó

2 szobás, fürdőszobás, kertes lakás. Oradea, Str. Ciordas 46. sz. a. Evi bér: 18.000 lei és vízdíj.

Egy

kis udvari szoba, konyha, spejzos lakás, özszes mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Oradea, Str. Eliade, Rădulescu No. 13.

Szoba-konyhás

lakás mellékhelyiségek kiadó augusztus 1-re. Oradea, Parcul Carmen Sylva No. 6.

Butorozott

szoba kiadó. Oradea, Str. Xenopol 13.

Különléle

Tisztviselő

augusztus 1-től kezdődő kététheti oradeai tartózkodása idejére különbejárattal butorozott szobát keres. Címeket ármezjelöléssel a kiadóba kérek.

Háztulajdonosok

szíves figyelmébe! Mindenféle cserepező munkát jutányosan vállal Burzik Sándor vállalkozó Oradea, Str. Ingusta No. 1.

Fűszerüzlet

átadó azonnalra. Oradea, Str. Plevnei 1.

Figyelem!

köszörműtessünk csakis az ifj. Kelemen közzörműdjében, ahol a legjobb és legpontosabb munkát kapjuk olcsó árban. Oradea, Strada Avram Jancu-utca sa-rok, Piata Mihail Vi-teazul.

Adás-vétel

Országos

méretű kaptárak és egy méh család olcsón eladó. Oradea, Strada Cloșca No. 1-a szám.

Jókarban

levő 2 ágy, 2 éjjeli szekrény eladó. Oradea Str. Varsovia No. 46. Catalin-telep.

Disznóbőr utitáskát jókarban vennék. Oradea, Str. Nicolae Zsiga No. 18.

Eladó

alig használt 3 darab löszőr matrac. Oradea, Strada Alexandri 32. emelet.

PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Alkalmazás

Kifutó fiúnak

ajánlkozom bármilyen üzletbe. Saját kerékpárral rendelkezem. Markovits Bertalan, Oradea, Str. Roșiori 6.

Segíteni akarunk

Tudósok, kiváló szakorvosok, sok évi tapasztalatait, tanácsait szerezheti meg ezen művekből

Semmelweis: Az anyák megmentője	Lel 54
Dr. Kármán Samu: Csecsemőtapálás és táplálkozási zavarok	62
Dr. Müller: A meghűléses betegségek megelőzése a csecsemőkortól az agzkorok	45
Dr. Izsák: Az idült székrekedés orvoslása	105
Dr. Földes: Mit kell tudni a méh-rákról	40
Dr. Vereboly: A rákbetegség	28
Bucsnányi: Erelmeszesedés gyógyítása	55
Bucsnányi: Természetes gyógymód és táplálkozás	145
Lukács: Hogyan éljen a vesebajos ember?	90
Lukács: Az elhízás és soványító gyógyeljárások	90
Dr. Ehrenfeld: A szépítő sebészetről	105
Dr. Nyíró: Az öngyilkos	90
Dr. Horvay: A cukorbeteg kószta	90
Stekel: A fejfájás, migrén és egyéb ideges fájdalma	105
Dr. Hézsár: Atöröklés mint végtet	180
Dr. Engländer: Isias és derékfájás	65
Dr. Puder Sándor: „Állapota kielégítő”	65
Gergő Endre: Gyakorlati életbölcsesség. Az öntudatos élet és a boldogulás útja	65

Keresható könyvtárunknál.